

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXV

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, GEGUŽIO (MAY) 26 d., 1916 M.

No. 21

Didėji Karė.

Karės svarbumas vis dar yra prie Verduno, nors svarbesnis karė vedančių tautų veikimas prasideda ir kitose frontuose ir jį pradeda ne tikininkai, bet jų prieštai. Francuzai vienok iki šiol prie Verduno vis laukia ir neleidžia vokiečiams toliau nužengti, neleidžia jų toliau lygti Champagne distrikte, nei Belgijoje.

Smarkiausi mušiai eina vis prie Verduno. Čia, jeigu kartais vokiečiai pradeda pirmyn žengti ir paima kiek priešų grabių, tai kontratakais francuzai juos vėl išlaikytų grabių išveja. Kontratakais francuzams pasisekė išvyti vokiečius iš jų pozicijų prie rytinio šono kalvos 304 ir į šiaurius nuo kalvos 287, taipgi ant kairiojo šono upės Meuse atgavo jie ir fortą Douaumont. Vokiečiai tapo išvaikyti tarp Oise ir Aisne. Meuse pačiuose naktiniuose užpuolimu jie mėgino atgauti nužudytas pozicijas prie Avocourt, bet smarkūs jų užpuolimai tapo atmušti. Francuzai per sturmą užėmė vokiečių įrengtą fortą prie kalvos 304, prie ko abidvi pusės daug karių nužudė. Dabar prie Verduno eina smarkiausi mušiai už tą kalvą, bet apvaldyti ją iki šiol vokiečiams nepasisekė, paėmė jie vien dalį pozicijų ant rytinio šono. Vokiečiai į mušius prie tos kalvos stumė dvi dar mušiuose nebuvusias kariūnenes divizijas, bet jų užpuolimą francuzai atmušė ir vokiečių pozicijas užėmė; vokiečiams teko vien mažas šmotelis francuzų pozicijų prie kalvos 287. Prie kalvos 304 ir Avocourt giriose eina smarkiausi mušiai. Čia vokiečiai sutraukė 1,500 kanuolių ir iš visų bombarduoja francuzų pozicijas, bet francuzai iki šiol jo se stipriai laikosi. Vien mušio pradžioje francuzai pasitraukė iš pirmutinės jų apkaus linijos, bet kuomet vokiečiai ėjo jas užimti, francuzai pasveikino juos iš mašininių kanuolių kontr-ataku. Vokiečiai neišlaikė smarkaus atako. Vienoj tik vietoj prisistatino prie pirmos francuzų atsarginimo linijos.

Champagne distrikte, Argonne giriose ir Alzatyjoje prie tvirtovės Metz eina vien artilerijų intynės. Abiejų pusių artilerijos rengia mat lauką infanterijos užpuolimams, bet vis dar nežinia, kuri pusė ataką pradės.

Gana smarkūs susirėmimai buvo ir ant angliško fronto prie Givenchy en Gachele. Čia vokiečiams pasisekė užimti 2 kilometrų angliškių grabių. Ir prie Nieuport vokiečiams pasisekė užimti šmotelį angliškių grabių, bet jų palai kyti neįstengė, turėjo, užimtas grabe išnaikinti, atgal pasitraukti. Ant karės išiegos ne mažą įtekmetūrės ne vien laimėjimai ant karės lauko, bet taipgi pinigai, nors ir pinigai nemažai prisideda prie mūsų laimėjimų. Kadangi visoms tautomis karė nemaža pinigų sutraukė, o antai Rusija be užtikrinimo Francuzijos ir Anglijos jau svetur paskolos gauti negali, tai daugelis mano, kad dėl pinigų stokos besipešanti turės, nors priešų neįveikė, mėginti taikytis. Francuzija vien iki šiol karėi išleido 10,500,000,000 dol. ir juos vien paskoloms surinkti galėjo, o ji ir Anglija savo pinigais turi gėlti pinigų neturintią Rusiją, tai ir pas jas neužilgo pinigai išsibaigė. Dabar sekantiam metų bertainiui Francuzija karėi vėl reikalauja paskolos \$1,578,000,000. Todėl tai atsiranda vis norinti pamėginti besipešančius taikyti, nes karė ir joje nedalyvaujantiems nemažai nuostolių padaro. Popiezius kreipėsi prie Suvenyčių Valstijų prezidento su prašymu pasiulyti besipešantiems tarpininkystę prie jų sutaukymo, bet kad iki šiol nei Francuzija, nei Anglija neįsireiškė noro taikytis, tai prezidentas nemori ir tarp kistis. To

dėl dabar taikymą norima pavesiti Ispanijos karaliui, bet ar jam su taikymu geriau negu kitiems seksis, tai tik vėliau pasirodys; popiežiaus vardas dabar neturi tokios įtakos, kad tautos, ant jo reikalavimo liautis ir atsisakyti pešynių net su taip svarbiu tikslu, kaip dabartinė karė pradėtų.

Ant piet-vakarinio fronto italus pasiekė gana didelis nepasisekimas, matyt, mažai karių Austrijon įsiveržė, todėl jie neįstengė giliau Austrijon įlysti, apsisistoję kalnuose ir laukė austrių. Austrių ištikro prieš menkas Austrijon įsiveržusių italų pajėgas Tirolui ir prie Goerz susirinko suviršum 300,000 su milžiniškomis Skoda kanuolėmis ir nesitinkinčius tiek priešų italus užpuolė ir sumušė taip, kad jie skubiai tu rėjo atgal trauktis, o kaip austrių raportas garsina, jie tapo net atgal per rubežius pervyti. Nors italai vėliau pranešė, kad austrių ofensyvą sulaukė, bet turbūt tas neatsitinka su teisybe, nes austriai eina vis arčiau Italijos rubežių su gana didelėmis pajėgomis.

Austrių planas nuo pavasario, kuomet sniegas kalnuose nutirps, pradėti pirmyn žengimą nuo senai buvo prirengtas. Todėl jie, besinaudodami iš rusų neveiklumo Galicijoje ir Volyniaus gubernijoje, didesnę dalį kariūnenės pasiuntė ant italų fronto.

Dabar italai pasitraukė į Alpių kalnus, kur, kaip jie užtikrina, visos vedančios Italijon tarpkalnės yra jų rankose. Bet kaip ten nebūtų, juos Austrijų pasiekė didelės nepasisekimas. Sulyg austrių raportas: nuo pradžios austrių ofensyvą italų nelaisvė vien paimta 24,000 karių, austrams teko ir 172 kanuolės. Užmuštais ir sužeistais, be abejonės, italai nužudė dar daugiau karių.

Ir Albanijoje austriai prieš italų rengia smarkesnę ofensyvą, nes prirengtų yra daug transportinių laivų pergabenimui karių Albanijoje, kur italai laiko portinį miestą Avloną.

Nuo Salonikų francuzai pradėjo taipgi ofensyvą į šiaurius, bet iki šiol ant to fronto nieko neįveikė. Su Grekija talkininkais susitaikė. Grekija per Grekijos teritoriją leido nuo salos Korfu gauti kariūnenę prie Salonikų.

Už tai didinasi talkininkų nesutikimai su Rumanija, kurią jie vis savo pusėn tikėjosi patraukti. Talkininkams nepasisekė priversti Rumaniją neleisti maisto Austrijon ir Vokietijon. Dėlto, kaip garsina vokiečiai, užimti šmotelį angliskų grabių, bet jų palai kyti neįstengė, turėjo, užimtas grabe išnaikinti, atgal pasitraukti. Ant karės išiegos ne mažą įtekmetūrės ne vien laimėjimai ant karės lauko, bet taipgi pinigai, nors ir pinigai nemažai prisideda prie mūsų laimėjimų. Kadangi visoms tautomis karė nemaža pinigų sutraukė, o antai Rusija be užtikrinimo Francuzijos ir Anglijos jau svetur paskolos gauti negali, tai daugelis mano, kad dėl pinigų stokos besipešanti turės, nors priešų neįveikė, mėginti taikytis. Francuzija vien iki šiol karėi išleido 10,500,000,000 dol. ir juos vien paskoloms surinkti galėjo, o ji ir Anglija savo pinigais turi gėlti pinigų neturintią Rusiją, tai ir pas jas neužilgo pinigai išsibaigė. Dabar sekantiam metų bertainiui Francuzija karėi vėl reikalauja paskolos \$1,578,000,000. Todėl tai atsiranda vis norinti pamėginti besipešančius taikyti, nes karė ir joje nedalyvaujantiems nemažai nuostolių padaro. Popiezius kreipėsi prie Suvenyčių Valstijų prezidento su prašymu pasiulyti besipešantiems tarpininkystę prie jų sutaukymo, bet kad iki šiol nei Francuzija, nei Anglija neįsireiškė noro taikytis, tai prezidentas nemori ir tarp kistis. To

dėl dabar taikymą norima pavesiti Ispanijos karaliui, bet ar jam su taikymu geriau negu kitiems seksis, tai tik vėliau pasirodys; popiežiaus vardas dabar neturi tokios įtakos, kad tautos, ant jo reikalavimo liautis ir atsisakyti pešynių net su taip svarbiu tikslu, kaip dabartinė karė pradėtų.

Ant šiaur-rytinio fronto buvo menki susirėmimai vis tose jau vietose prie Dvinsko, Naroc' ežero ir Rygos distrikte, bet be svarbesnių pasekmių. Smarkesni mušiai buvo vien Volyniaus gubernijoje Kremenetz ir Rovno distrik-

tuose. Rusai užtikro austrių paslaptas minų olas ir iš jų austrus išvyjo. Austrai mėgino jas kontr-ataku atgauti, bet tas nepasisekė.

Iš Danijos ir Švedijos pranešė apie smarkius kanuolių šuivius Baltiko jūrose. Manoma, kad ten susirėmė vokiškas laivynas su rusiškų. Bet kaip tas susirėmimas pasibaigė, apie tai žinių nėra.

MAŽOJI KARĖ MEXIKOJ.

Iš Meksikos pranešama, kad atei-na žinios, bet ir iš tų prieštaraujančių žinių matyt, kad kas nors norėtų, kad Suvenyčių Valstijų kariūnenė ant visados pasiliktų Meksikoje, todėl platina visokias aliarmuojančias žinias. Dabar iš Chihuahua ir El Paso atkako Suvenyčių Valstijų konsulus su iš ten pabėgusiais amerikonaais ir mexikonais. Jie užtikrina, buvę Carranza turi prirengę kariūnenę karci su gringos (amerikonais) ir buvę vadovu tos kariūnenės nori paskirti Villą. Bet klausimas, ką Carranza galėtų pelyti, pradėjęs tikrą karę su Suvenyčiomis Valstijomis? Turbūt nieko. Todėl ir toms aliarmuojančioms žinioms sunku patikėti.

Iš Karės Lauko.

RUSŲ FRONTAS.

RUSAI ATMUŠA VOKIEČIUS.

Petrogradas, gegužio 18 d. Oficialis rusų pranešimas skelbia sekantį: "Apie linkę ežero Obolės mės atmušėm vokiečių mėginimą pradėti ataką. Apie linkę Mintaujos-Kreuzbergo geležinkelio priešas padarė du gazuinų atakų ant mūsų tranšėjų. Apie linkę ežero Sventovo mūsų kariūnenė nuėjo atgal priešakinę vokiečių kariūnenę, suardė jų vielines tvoras ir įsiveržė į vokiečių tranšėjas; dalis vokiečių tapo išvarstyta durtuvais, o dalis pabėgo.

"Gegužio 16 d. nakčia apie linkę ežero Novosiolki, į pietus nuo Krevos, mės išsprogdinome miną. Užėmėm ir sudrutinome kraterį (duobę nuo minos), o vėliau atmušėm ataką vokiečių, mėginusių užpulti ant kraterio; priešū padaryta skaudžių nuostolių. Į vakarus nuo Olyka mūsų kariūnenė pasistūmė pirmyn. Į šiaurius nuo Bojana austriai mėgino užpulti, bet mūsų ugnis suvarė juos atgal į tranšėjas.

MUSIAI PRIE ILUKSTOS.

Petrogradas, gegužio 21 d. Rusų štabas išleido sekantį pranešimą: "Vokiečiai mėgino padaryti užpuolimą prie Ilukstos ir į šiaurinę nuo Ilzen ežero, bet buvo atmušti per mūsų ugnį su dideliais nuostoliais. Kitose fronto dalyse buvo artilerijos šaudymai, kuris ypatingai smarkus buvo Dvinsko apskrityje ir į pietus nuo Smurgainių ir Krevos (Vilniaus gub.).

"Dvinsko apskrityje ir į šiaurinę nuo ežero Medziol vokiečiai vartoja sprogstamas (dumdum) kulkas."

NUSKANDINO PORĄ VOKIŠKŲ LAIVŲ.

Stockholmas, geg. 22 d. Vokiški laivai Hebe ir Pera, vežantieji anglis, tapo nusunkinti peritą subatą nakčia neoli Oeland, Baltiko jūroje; juos torpedavo rusų, ar anglų submarinai.

Igula tapo išgelbėta.

RUSAI SUSIJUNGIA SU ANGLAIS AZIJOJ.

Londonas, geg. 22 d. Pulkas rusų kavalerijos susijungė su anglų armija prie upės Tigris, Mesopotamijoje, kur neseniai kita an-

glų armija buvo turkams pasidavusi.

Anglų oficialis pranešimas apie tai kalba senkančiai:

"Gen. Lake praneša, kad 19 d. gegužio priešas (turkai) aplėdo Bethaissa, prie upės Tigro. Generolas Goringe, sekdamas pasukę turkus, užtatavo juos ir paėmė Dujailam poziciją. Priešas dar vis laikosi prie Sannayat, ant kairiojo upės kranto.

"Rusų kavalerijos pulkas, padaręs drąsų ir nepaprastą žygį, susijungė su gen. Goringe armija."

Netikėtas rusų kavalerijos pasirodymas net prie Tigris upės sukėlė nepaprastą žingėdumą. Klausama, ar rusai būtų jau perkirtę Bagdado geležinkelį prie Mosul? Kaip ten nebūtų, netikėtas pasirodymas rusų kariūnenės net tose tolimose apelin-kėse sukėlė tokį pat nusistebeįjimą, kaip ir išsodinimas rusų armijos Francuzijoje. Šitas atsitikimas vėl parodo, kad rusai sugebi atlikti nepaprastus žygius gerai ir greitai.

MANO SULAIKYTI RUSUS.

Geneva, geg. 22 d. Iš Konstantinopolio pranešama, kad feldmaršalas Liman von Sanders, vokiškas generolas, vadovaujantis turkais, renka didelę turkų kariūnenę prie Sivas, Aziatiškoj Turkijoje, idant pasipriešinti pirmyn žengiantiems rusams. Turkai, sakoma, yra gerai aprūpinti kanuolėmis.

Iš ten pat pranešama, kad Turkija jau pašaukė kariūnenės krutus 17 ir 18 metų amžiaus.

ITALŲ FRONTAS.

AUSTRAI UŽPUOLA ITALUS.

Rymas, gegužio 18 d. Didžiai smarkus užpuolimas prasidėjo ant italų fronto. Austrai su dideliu skaitliu kariūnenės sulaužė italų frontą Tyroliaus provincijoje ir pradėjo veržtis pirmyn, paimdami didelį skaitlių karių, kulkasvaidžių ir kanuolių. Italai prisipajista prie nepasisekimo. Jų oficialis pranešimas paduoda sekantias žinias: "La Garina Klonyje, po smarkios artilerijos ugnies austriai vakar padarė penkis smarkius atakus ant mūsų pozicijų netoli Zegnatorta. Atakai tapo atmušti su milžiniškais nuostoliais. Didelis skaitlius priešų lavonų tapo nunešta Adige upės vilnimis.

"Tarp Terragnola klonio ir Astico didelis sukoncestravimas austrių artilerijos ugnies vėl priverstė mus pataisyti savo frontą ir aplieisti nekurias priešakin išstmtas pozicijas.

"Asiago distrikte priešas mėgino po kelis syklus mus užpulti, bet kiekviena sykį tapo atmušta su sunkiais nuostoliais.

"Sugana Klonyje, gegužio 15 d. nakčia ir ant rytojaus austriai su dideliu smarkumu atakavo mūsų frontą, bet tapo atmušti mūsų kontr-ataku ir paliko mūsų rankose apie 300 belaisvių.

AUSTRAI PAĖMĖ APIE 13,000 ITALŲ.

Vienna, gegužio 22 d. Oficialis austrių pranešimas skelbia, kad didelis austrių užpuolimas ant italų eina pasekmingai, kad austrių armija jau įsiveržė per italų rubežius ir kad iki šiolie paimta art 13,000 italų nelaisvėn.

Austrių oficialis pranešimas skelbia sekantį: "Austro-vengriški atakai nu-stūmė priešą dar toliaus atgal ant Tyrolio fronto ir Sugana Klonyje. Austro-vengrai peržengė Italijos rubežius.

"Armentara kalnuose mūsų kariūnenė užėmė Sasicalto, Pas-so Della Vena, Tonessa ir Montegligione. Šitoj vletoj italai skubiai surinko savo kariūnenę

ir pradėjo kontr-ataku, bet jie buvo tuojaus sustabdyti. Italai tapo išvyti taipgi iš Col Santo.

"Nuo pradžios šio užpuolimo mės užgriebėm 257 italų oficerių ir daugiau 12,900 karių, 68 kulkasvaidžių ir 107 kanuolės."

Vyriausiu vadu austro-vengriškų armijų ant italų fronto yra Karolis-Pranas, Austrijos sosto įpėdinis.

ITALAI NESIBIJO.

Rymas, gegužio 22 d. Nors austrių armijos užpuolimas vis eina didyn ir austrių kariūnenė pirmu sykiu pradėjo veržtis jau net per Italijos rubežius, vienok italai išreiškia pilniausį pasitikėjimą savo įjėgomis. Augsti kariški ir valdžios atstovai laikė ilgą mitingą, po kurio gen. Paolo Morrone, italų karės ministras, apreiškė, kad delei austrių užpuolimo "italų augščiausioji kariška vyriausybė yra visiškai rami,"—vadinasi, nēr ko austrių bijotis.

Italų kariški planai, esą, dabar negali buti apreiškiami, tačiau galima užtikrinti, kad italai yra gerai prisirengę pasitikti austrių tolimesnius užpuolimus.

Menama, kad sulaukymui austrių užpuolimo ant italų fronto talkininkai pradės spausiti austrus ant kitų frontų—Balkanuose ir ypač ant rusiško fronto.

Tuom tarpu kariški italų kritikai, neišskiriant generolo Morrone, pataria "ištiesi ir sustiprinti" italų frontą; tą galima padaryti aplėidimu priešakinių išstūmtų pozicijų ir pasitraukimu atgal.

Austrių generalis štabas, matoma, mano įsiveržti Italijon išilgai upės Adiga ir tokiu būdu priversti italus pasitraukti iš Goerz apskrčio.

IVAIRŲS TELEGRAMAI.

ŠVEDIJA BUS NEUTRALĖ.

Stockholmas, gegužio 18 d. Švedija drūčiai laikysis neutrališkumo. Kariški švedų partijai vardu Aktivistai visi nepasisekė sukirsinti Švediją ir priversti prie sąsų su Rusija.

Rusija, apsisaugojimui nuo vokiškojo laivyno, sumanė ir pradėjo fortifikuoti Aland salas, kurios randasi Baltiko jūroje, tarp Švedijos ir Rusijos ir tiesiog prieš jėimą į Finų įlanką. Fortifikavimas šių salų apgina kelią į Petrogradą, bet kariška Švedų partija, kuri nuo senų laikų turi akį ant Finlandijos, pasinaudojo tuom rusų žygį ir pradėjo smarkią agitaciją Švedijoje, nurodinėdama, kad Rusija buk norinti užpulti ant Švedijos, idant prisi-muštų per Skandinaviją linkui Atlantiko didjūrio.

Šita agitacija buvo taip išsiplatinusi, kad tulį laiką atgal išrodė, jog Švedija stos karėn prieš Rusiją, padariusi pirmą sąjungą su Vokietija.

Dabar Švedijos valdžia griežtai pranešė, kad Švedija liks pilnai neutrališka ir kad Rusijos nēr ko bijotis. Tas tapo oficiali pranešta abiejose Švedų Riksdago (taip vadinasi švedų parlamento) per Švedijos užrubežio ministerį Wollenberg.

Jam apie tai pranešus, lyderiai visų partijų—liberalų, socialistų ir konservatyvų—išreiškė pasitikėjimą valdžios politika.

AIRIŲ REVOLIUCIJONIERIŲ TRIKSAS.

Londonas, gegužio 12 d. (Iš korespondencijos). Daugelis airių revoliucionierių, sakoma, pabėgo iš anglų valdžios rankų aciu nepaprastai gudriai apgalvotai "štukai."

Kuomet airių buntas nepasisekė ir kariūnenė pradėjo gaudyti Dubline revoliucionierius ir jų vadovus, Sinn Feinai (airių revoliucionierių draugijos nariai) štai ką darė:

Rėvioničius nusiduodavo negyvelių, jį įdedavo į karstą ir keletas jų draugų nulydėdavo "lavoną" į kapus. Čia atlaikydavo pamaldas, kunigą tuom tarpu atšaukdavo į šoną ir užimdavo jį pasikalbėjimu. Likusieji prie duobės apstodavo karstą iš visų šonų, išskeldavo "lavoną," o tuščią karstą užkasdavo duobėj.

Paliuosuotas tokiu būdu iš karšto tas neva "lavonas" nuedavo į kapinių kampa, ir pabėgdavo.

Tokių būdu, sakoma, didėiai revoliucionierių pabėgo. Mat laike sumišimo valdžia nereikalavo, kaip paprastai, kad apie kiekvieno lavono mirimą būtų daktaro paliudyta. Revoliucionierių draugai apšaukdavo jį mirusiu, įkisdavo į karstą ir nės-davo į kapines.

IS AMERIKOS.

SUGRIUVO NAMAI.

Akron, Ohio. Sugriuvo Christal restaurano trioba, kuomet ten buvo apie 50 valgančių. Mano, kad mažiausia 35 žmonės tapo užmušti.

EXPLOZIJA.

Wilmington, Del. Išlėkė į padanges Du Pont parako dirbtuvės. Užmušta prie to 16 žmonių ir išgriauta 12 triobų.

DAUG SURUKOMA POPIEROSŲ.

Iš statistikos už pirmus šiu metų tris mėnesius sprendžiama, jog šiemet Suvenytyose Valstijose bus surukyta 21 milijardais popierosų, arba 3 milijardais daugiau negu pernai. Ant kiekvieno gyventojo, skaitant moteris ir vaikus, išpuola po 210 popierosų.

NELAIMĖS ANT GELEŽINKELIŲ.

Raleigh, N. C. Išoko iš bėgusių specialis geležinkelio traukinys Seaboard Linijos. Užmušta prie to du žmonės, o penki tapo sunkiai apskulti.

AŠTRŲS PERDĖTINIAI.

Paterson, N. J. Vedėjas čia-nykščios telefonų kompanijos nuo merginų telefonikų pareikalavo, kad jos darban ateitų il-guose sijonuose, nors sijonai, rodosi, nieko bendro su darbu neturi, o merginos telefonistės kompanijai privalo vien darbą duoti, o už nešiojamą ilgą, ar trumpą sijonų kompanija juk joms neužmoka.

NEVALIA PIGIAI PARDAVINĖTI.

Washington, D. C. Senatorius Borah įnešė senatam reikalavimą, kad krautuvėse būtų uždrausta pardavinėti prekes pigiau negu jų kaina. Gal senatorius Borah turi dirbtuvę ir pats yra prekų gamintojas, todėl bijosi pinigų parduodančių krautuvų konkurencijos. Bet tegul senatorius pardavinių savininkams nurodo, kaip jie gali parduoti iš mados išėjusias prekes, jeigu tokių už pilną prekę nieks pirkti nenori?

DVI PĖDOS SNIEGO.

Deadwood, So. Dakota. 15 gegužio šitose aplinkinėse gana smarkiai snigo. Tiek prisnigo, kad sniegas užklojo žemę ant 2 pėdų giliai.

NUSILENKIA PRIEŠ JAPONIJĄ.

Washington, D. C. Senato emigracijos komitetas pabugo Japonijos protesto ir iš emigracijos biliaus išbraukė reikalavimą, kad Amerikon nebūtų įleidžiami azijatai. Naujame biliuje bus išleisti tautų pavadinimai, bet bus paminėta vien nuo ko-

kios geografinės platumos Azijos tautos negalės Amerikon atkakti.

DIDELI SUBMARINAI AMERIKAI.

Quincy, Mass. Dirbtuvės Fare River Shipbuilding Corporation padirbo Suvenyčių Valstijų kariškam laivynui naują, didelį povandeninį laivą, kuris, be atnaujinimo kuro ir kitokių daiktų, galės nuplaukti 5700 mylių be sustojimo.

PAKELIA ANGLIŲ KAINAS.

Philadelphia, Pa. Viena iš didžiausių Amerikoj anglių kompanijų-Reading Coal Co. pagarsino, jog pakelia anglių kainas: geriausių iki \$6.20 už toną, o prastų iki \$2.90. Žinoma, anglių krautuvės ims dar brangiau.

TRUKSTA ODŲ.

Philadelphia, Pa. Ne vien Europoj, bet ir Amerikoj truksta odų apatuvams, o kainos odos vis didinasi. Kaip kokių odų kaina pakilo ant 7c. už pėdą.

KARIUMENĖS REORGANIZAVIMAS.

Washington, D. C. Senatas priėmė kariūnenės reorganizavimo bilių. Pritarta, kad taikos laike kariūnenė turėtų 211,000 karių, o karės laike 266,000. Valstijų gi milicija, arba tautiškoji gvardija, kuri bus atiduota karės ministerio priežiūrai, susidės iš 457,000 karių.

NUO PERKUNO ŽUVO 6 ŽMONĖS.

Warren, Ohio. 17 gegužio trenkė perkunas į geležinkelio vagoną, kuriame gyveno darbininkai ir vagoną uždegė. Sudegė prie to šeši darbininkai.

PREZIDENTAS UŽTARIA UŽ AIRIŲ REVOLIUCIJONIERIŲ.

Washington, D. C. Už dalyvavimą airių sukilimo surengime Anglijos teismas mirtim pasmerkė airių Suvenyčių Valstijų pilietį Jeremiah C. Lynch. Sijonoje apie tai Suvenyčių Valstijų prezidentas atsisaukė į Anglijos valdžią su prašymu paliuosuoti Lynchą nuo mirties bausmės, jam bausmę sumažinti.

NEDAUG REIKALAUJA

Žinomas Amerikos didesės operos dirigentas, italas Toscanini tapo pakviestas vesti San Francisco symphonijos orkestrą. Jis sutiko, bet pareikalavo už tai po \$10,000 mėnesiui.

VIESULA.

Tenison, Texas. Ties Kem City, Okla., pėtnyčios naktį kilusi, viesula daug blogo pridirbo. Miestelį išliko tik 3 namai. Užmušta 9 žmonės, o sužeista 38.

INDIJONAS PAJIEŠKO SAVO ŽEMĖS.

Elkhart, Ind. Per advokatą C. Harman vienas apšviestas indijonas atsisaukė teismams, reikalaujamas sugrąžinti jam mieste žemę, kuri jam priguli. Žemė ta dabar verta mažiausiai milijono doliarų.

PERSERGĖJIMAS VOKIEČIAMS.

Vokietijos užsienų ministeris paliepė Vokietijos ambasadoriui pranešti visiems konsuliams, kad jie persergėtų Amerikoj gyvenančius vokiečius laikytis Amerikos teisių, todėl jie turi liautis paprastų suokalbių, intrigų, ypač gi gindymo eksplozijų amunicijos dirbtuvėse ir laivuose, amuniciją gabenančiuose. Nenori mat dar labiau erzinti Amerikos gyventojų, bet vokiečiai, kaip intrigas varinėjo, taip varinė ir po persergėjimui. Apie bus išleisti tautų pavadinimai, bet bus paminėta vien nuo ko-

PAILGINA PASPORTŲ LAIKĄ.

Washington, D. C. Dėl skundų pirklių ant trumpesnio laiko išduodamų į užsienius pasportų, leistas Amerikos konsuliams juos pailginti dar ant pusės metų. Paprastai pasportai į užsienius buvo išduodami pusė metų, tai dabar su tuo pačiu pasportu amerikoni užsieniuose galės būti čielus metus.

POLITIKOS SAVAITĖ.

Wilsonas taikintojas. Auš dien prezidentas Wilsonas savo laikytoj prakilboje davę suprasti, kad galima tikėtis, jog Amerika netrukus patarpininkaus karės užbaigime.

I šitoki išsireiškimą taktininkų diplomatai Washingtonė žiuri neprielankiai. Jie mena, kad prezidentas Wilsonas, jeigu jis ištikro nori taikinti karaujančias viešpatijas šiom laikų, tai jis nori pasitarnauti vokiečiams, kurie mato dabar, kad jie taktininkų sumušti negali ir todėl rupinasi kuogreičiausiai "susitaikyti", idant išnešus kailį kol jis dar čielas. Šie diplomatai užtikrina, kad jeigu Mr. Wilsonas mėgins oficialiskai kreiptis šiame reikale prie taktininkų, tai jis gaus visai neprielankų atsakymą, nes taktininkai yra pasiryžę kariauti patol, pakol neapkarps nagų vokiškam vanagai—kol nesugriaus prusiško militarizmo.

Bet į Wilsono pasiūlymus galima žiūrėti ir iš kitos pusės. Nekurie politikai mano, kad prez. Wilsonas leidžia tokias kalbas prieš pat prezidentiskus rinkimus su politisku išrokavimu.

Demokratų partijos lyderiai pripažįsta, kad šiomet laikie prezidentiskų rinkimų demokratų partija girsis labiausiai tuom, kad jos prezidentas išmintingai vedė Amerikos politiką ir neįvėlė Amerikos į Europos karę. Jeigu šia vasarą dar prasidėtų tarybos apie karės užbaigimą, tai Amerikos žmonės ištikro pripažintų, kad užrubežinė Wilsono politika buvo gera. Jeigu dar Mr. Wilsonui prisieitų tarpininkauti tarp karaujančiųjų, tai net ir republikonai pripažįsta, kad tuomet negalima būtų sumušti Mr. Wilsono, ir jis turėtų būti išnaujo išrinktas S. V. prezidentu: tauta nenorėtų pralaukti iš prezidentystės žmogų, kuris yra geriausiai susipažinęs su abelu būgiu dabartinės užrubežinės politikos.

Todel taktininkų diplomatai Washingtonė, kalbėdami apie minėtą Wilsono prakalbą, sako, jog tai esąs blogas politiskis prezidento žingsnis kaslink Europinės karės, bet labai geras ir gudrus žygis kaslink naminės politikos.

IS DARBO LAUKO.

Chicago, Ill. Nutarė streikuoti skalbinių išvaziotojai. Jie reikalauja didesnių algų ir trumpesnio darbo laiko.

New York. Iširo tarybos telegrafistų su direktoriais New York Central ir West Shore geležinkelų. Direktoriai nenori pripažinti unijos, ko telegrafistai reikalauja drauge su algų pakėlimu. Gali todėl kilti streikai 5000 telegrafistų.

Robey, Ind. Sustreikavo 400 darbininkų American Maize Product Co. Jie reikalauja 5c daugiau už darbo valandą ir dvigubą užmokesnio už darbą virš paprasto laiko ir šventoms dienoms. Ten dirba daug lietuvių.

Scranton, Pa. Čianykščios ir aplinkinių šilkų dirbtuvės sumažino darbo laiką nuo 54 ant 50 valandų savaitę be algų numažinimo. Dabar subatoms dirbs tik 5 val.

Oglesby, Ill. Sustreikavo darbininkai Portland Cement dirbtuvė. Jie reikalauja 8 val. darbo dienos ir sugrąžinimo pralauktų nuo darbo be pamato 90 darbininkų.

Chicago, Ill. Sustreikavo vežėjai ekspreso kompanijų: Adams Express Co., American Express Co., Wells Fargo Co., Great

Norther Express Co., Merchants Express Co., National Express Co., Western and Northern Express Co.

Chicago, Ill. Kriaučių firma Danbe, Rosenthal and Co. pirmė streikuojančių darbininkų reikalavimus. Todel streikas tos firmos darbininkų pasibaigė.

Sustreikavo 800 darbininkų cigary dirbtuvių Havana American Co. pn. 1911 West 12 str. Policija daboja dirbtuves.

New York. Geležies darbininkų streikas platinasi. Prie streiko pristoja vis daugiau tos rūšies darbininkų.

Chicago, Ill. Sustreikavo 500 freitų iskravėjų Wabash geležinkelio.

800 darbininkų Commonwealth Edison Co. sustreikavo. Jie reikalauja ant trečdalis didesnių algų.

Omaha, Nebr. Burlington geležinkelio kompanija pakėlė algas savo darbininkų ant 5%.

Chicago, Ill. Dvi didelės kriaučių firmos, Rothschild ir The Hub užbaigė streiką, nes sutrumpino darbo laiką ir pakėlė algas.

Toledo, O. Sustreikavo 150 darbininkų Libby Glass Co. Darbininkai mano reikalauti po \$4.00 už dienos darbą.

Cleveland, O. Sustreikavo 200 giserių dirbtuvėse Walworth Run Foundry.

Laurel, Miss. Sustreikavo 250 verpėjų ir audėjų Laurel Cotton Mills. Jie reikalauja sveikesnių darbo vietų.

New York. Pasibaigė streikas kurėjų ir masinistų ant velkančių garlaivių. Darbininkai gavo algų pakėlimą, liuosas nuo darbo dvi dieni mėnesį ir savaitę į metus liuosą nuo darbo.

Chicago, Ill. Sustreikavo 400 darbininkų Wm. D. Gibson Co. dirbtuvėse, kadangi kompanija, nors buvo sutikusi, nenori pripažinti unijos.

Trenton, N. J. Streikuoją čia elektriskų karų darbininkai.

Brooklyn, N. Y. Pasibaigė streikas tepliorai. Nuo dabar darbininkai gaus po \$5.00 už dienos darbą.

Chicago, Ill. geg. 19 d. Šimtai straiikuojančių International Harvester kompanijos darbininkų sugrįžo atgal prie savo darbo. Kompanijos viršininkai sako, kad jų seni darbininkai Mc Cormicke ir Deeringe jau beveik visi sugrįžo.

Kuppenheimero ir komp. prie W. 22 ir Western ave., kaip kompanija sako, 1000 straikininkų grįžo prie darbo.

IS VISUR.

Nors Vokietijos valdžia užtikrina, kad nubaudė kapitoną Otto Steinbruck, vadovą povandeninio laivo U-8, paskandinusio pasazerinį laivą "Sussex", bet ji gavo paaugstinimą, taigi ji apdovanojo, bet ne nubaudė.

Angliškais kariūmenės oficerias L. Wilson išrado naują, dabartinę karę turintį prietaikymą akstinuotą dratą, kurio paprastoms žirkelėms perkirpti negalima Anglijos valdžia užsteliavo dirbtuvėse visas tokias vielas, kokios tik bus padirbtos.

Esantis dabar Londone Rusijos dums atstovas, kadetų partijos vadovas profesorius Miliukov, korespondentui "Intrenational News", apreiškė, jog po karėi persikeis vidurinė tvarka Rusijoje, pasiliaus ir žydų persekiojimas, nes jų tiesos bus sulygintos su krikščionių tiesomis.

Mexikos banditai prie Ayuzco užpuole geležinkelio traukinių, kuriuom važiuavo apie 1000 žmonių ir traukinių uždegė. Sugdegė 150 keleivių.

Ant mušio lauko Francuzų tapo užmuštas francuziskais generolas Marchand. Jis buvo pirmas, kuris su kariūmenė perėjo skersai visą Afriką.

Padarius susirišimą su Rusija, Japonija nori Amerikai uždaryti atviras iki šiol duris į Chinus, nori išvilkti tokią jau azijatišką doktriną, kaip Suvienytos Valstijos išvilko savo Monroe doktriną. Dėlto tai Suvienytos Valstijos bijosi nuklimpti Meksiką, kad Japonija savo tikslams iš to nesinaudotų.

Airijos revoliucijos organizatoriaus Casemento ir jo padėjėjo Danielo Bailey byla iš Dublino policijos teismo tapo perkelta į augščiausią Anglijos teismą.

Suveintų Valstijų kariškų laivų jureiviai tapo išsodinti portė San Domingo, republikoj to paties vardo. Republikos prezidentas pasitraukė nuo vietos.

Garsus Villa su gana dideliomis pajėgomis atsirado aplinkinėse Borjas, bet po kitu vardu. Dabar jis plėšia ir degina kaimus, priėmęs vardą Augustin Garcia. Taip bent iš Meksiko dabar praneša.

Vokietijoje šiemet vynu dirva buvo labai gera 1915 m., vynos Vokietijoje padirbta 737,905 hektoriais.

Airių revoliucionierių vienas vadovas, Jeremiah Lynch, už kurį užtarė prezidentas Wilson, gavo 10 metų kalėjimą.

Vokietija uždraudė sveturi gabenti muzikališkus veikalus į šaltus ir spaudintus, kaip ir rašytus. Bijosi mat, kad muzikos alfabetą nepanaudotų slapties susirašinėjimams.

Ant Hawaii salų pereitą savaitę buvo smarkūs vulkanų išsiveržimai.

Nuo karės pradžios laikraščių skaitlius Vokietijoje sumažėjo ant 3,000. Pereituose metuose laikraščių skaitlius sumažėjo ant 1,255.

Washingtonė gauta žinia, kad Francuzija atšaukė savo pasiuntinį iš Rumanijos. Manė, kad iš to bus karė, bet Francuzija paskyrė naują pasiuntinį.

Išnyko nesutikimai taktininkų su Švedija. Anglija su Švedija susitaikė ir nesutikimai su Rusija taipgi tapo pralaukti, o su Francuzija Švedija nesutikimų neturėjo.

Petrograde pasimirė pagarsėjęs teisių žinovas, buvęs Maskvos universiteto profesorius Maksim Kovalevskij. Už laisvas pažiuras nuo profesijos jis tapo atstatytas ir Paryžiuje rusams uždėjo laisvą rusišką teisių fakultetą. Iš užsienių jis sugrįžo Rusijon 1905 metuose.

Tarp Rusijos ir Japonijos padaryta nauja sutartis, kuri rado tikrą susidraugavimą tu neseniai besipešusių tautų. 1) Rusija paveda Japonijai dalį geležinkelio nuo Charbino į Chauchung. 2) Kol traukiasi dabartinė karė Europos tautų, Japonija apsiima parūpinti Rusijai tiek amunicijos, kiek tik jos dirbtuvės parūpinti gali. 3) Rusija pažada daryti visokių palengvinimų japoniškiesiems kolonistams Siberijoje, ant salos Sachalino ir Mandžurijoje. 4) Rusija pasizada Vladivostoke turėti tik pirklybos portą. 5) Rusija ir Japonija pažada remti viena kitą Mandžurijoje ir Mongolijoje, o jeigu prireiktų, padėti ir su kariūmenė. 6) Jeigu Japonija parnorėtų platinti savo įtekme Chinuose, o kokia kita tauta tam priešintųsi, Rusija pasizada remti Japoniją visomis savo pajėgomis.

Vokietijos valdžia pusei metų kalėjimą pasodino vyriausiąjį Belgijos žydų rabiną A. Blochą už pamokslą ir maldą už Belgijos karalių ir jo šeimyną.

Iš užrašų karės laukuose apie Šiaulius.

Balandžio 17 d. 1915 m. saulei lekant išgirdome baisy kulkasvaizdį tarškimą. Šiaulių miestelio gyventojai išsigandę nežinojo nei kur pasislėpti nuo baisyos kulkų audros. Jie pradėjo blaškytis į visas puses, kur tik jų akys užmatė, palikdami sau brangų turtą, kurį sunkiai vargdamai per visą savo gyvenimą kaupė.

Mūsų kareiviai, nuo prusokų bėgdami, pradėjo deginti viską, kas kareiviams tinka,—šieną ir kltus daiktus. Nuo tos ugnies išliko didelis gaisras, kuris degė keturias dienas. Po šitam gaisrui miestelio liko mažne vieni griuvėsiai.

Gaisras prasidėjo apie 1 valandą dienos, o vokiečiai atėjo 2 valandą po pietų. Mūsų vadinaimi priešai su likusiais gyventojais elgėsi gana mandagiai ir kiek galėdami padėjo gaisrą gesinti, bet užgesinti buvo sunku, nes jokios gesinamos mašinos nebuvo. Šitas gaisras prarijo daug aukų, nes vokiečiams pradėjus šaudyti į miestą, gyventojai pasislėpė namų rūsėse ir baisiam gaisrui ištikus daugumas pražuvo po degančiais ir griuvančiais namais.

Taipogi daugumas tų, ką bėgo iš miesto kartu su rusų kareiviais, liko užmušti ir sužeisti drauge su bėgančiais kareiviais.

Rusų kareiviams miestą apleidus ir vokiečiams jį užėmus, prasidėjo gyvenimas su vokiečiais. Nors buvo sakoma apie vokiečių kareivius, būk jie labai žiauriai elgėsi su ramiais gyventojais, o ypatingai su mergaitėmis, bet man nieko tam panašaus neteko matyti.

Bal. 21 d. Pas mus buvo užėję vokiečių kareiviai, įsiekdami valgių, bet pamatę, kad pas mus nieko nėra per daug, išėjo be nieko atgal; su mumis pasielgė gana mandagiai.

Bal. 22 d. Buvau išėjusi pažiūrėti mūsų miestelio griuvėsių. Susitkau, kelis pasilikusius žmones, kurie vaikščiojo kampos nuo kampo. Į kurį tik pažiūrėsi, visi eina lig ne savo kojomis ir tarytum, klausia savęs: "Kas toliau bus?" Bet galvos visų parupintose ir atsakymo jose neranda.

Bal. 23 d. Nors labai sunku ant vietos nusėdėti, girdint baisy šuvių trenksmus ir laukit kada kulkos kliudis, bet šandien užsiėmiau darbu; kad nebūtų taip ilgų, po pietų išėjau pasivaikščioti. Snėjų vieną pažįstamą ir šnekučiuodami apie sunkų padėjimą ėjome griuvėsiais užvertomis gatvėmis. Vienoj gatvėj ties krautuve žiurime sustoję žmonių būrelis. Priėję arčiau pamatėme, kad trūkšmas pasidarė del vokiečių kareivių; jis išėjo iš krautuves nešinas keltetu buteliukų vyno, ar degtinės, matyt krautuvininkei neužmokėjęs už juos.

Toji išbėgo paskui jį ir tokį trūkšmą sukėlė, kad net visi subėgo žiūrėti, kas atsitiko. Bet kareivis išsigandęs užmoko kiek jai priklausė ir tuomi tas pasibaigė. Palydėjusi savo pažįstamą p. Vas, grįžau namon. Nors gėda prisipažinti, bet jaučiu baimę—bijau, pati nežinau ko. Bal. 26 d. Jau dvi dieni pradėjo, kaip aš nei į rankas plunksnos nepaėmiau. Jokiū būdu negalėjau. Traukėsi baisy mušis ir aš buvau dideliame sujūdimė. Žmonės laktė kaip pamišę, nežinodami nei kur pasislėpti nuo šitos baisyos regyklos. Ypatinai gailai buvau sujūdusi apie 10 valandą vakaro. Tarytum, jokios kariūmenės užsispyrė vokiečius išvairyti iš Šiaulių miesto ir apie 11 valandą nakties vokiečių kareiviai pradėjo iš jo trauktis. Beseitradami iš visų kampelių viską gražiai kaip sluote išlavė, kad rusams nieko neliktų. Vėžę per visą naktį ir išvėžę paskutinį duonos kąsnėlį. Ta viską jie atliko greitai ir pastebėtina tvarkingai, be jokio trūkimo. Apie 10 valandą vakaro privaziavo pilnas Šiaulių miestelis vokiečių automobilių, o apie 12 valandą nakties jau grįžo pilni karėkės kruvinų vargdenių truso prigėrę.

Tą pačią naktį labai daug buvo gaisrų Šiaulių apilinkėse; degė aplinkiniai miesteliai ir kaimai daugiau negu kitomis dienomis. Pirmą valandą nakties vokiečių kareiviai ištraukė ant Tauragės, ir kuomet dar rusų kareivių šuviai krito į miestelį, jau jame nei vieno vokiečio nebuvo likusio. Apie 2 valandą buvo girdėtis kaip šaudė iš šaudyklių. Visi buvo dideliame sujūdimė: žmonės, gyvuliai ir paukščiai. Visi, kas gyvas nuo mirties slėpės.

Net, rodos, ir pati gamta užmirė; dangus surimto, žvaigždės mirguliuoja ramiai, lyg ašaras liedamos. Tarytum, ir jos atjautė žmonių ir kitų nekaltų sutvėrimų nelaimę. Mirksi žvaigždutės, lig jautri mergelė graužiai verkdam, o ten baisyos griovimas; sakytum, kad patsai perkunas iš proto išėjo.

Pakilo toks baisyos vėjas, kad rodos jis ins ir sulaukis tą žmonių audrą ir užgesins tą ugnį, kurią sukūrė karė—ta baisy prakėjoji karė! Kiek žmonių jį pražudė; kiek jų padarė nelaimingais elgėtomis be duonos kąsnio; kiek širdžių užnuodijo! Ir kas bus toliaus? Kuo tas pasibaigs? Kas atlygins žmonėms už jų išlietą kraują? Kas pagelbės likusiems? Kas sugrąžins tėvams atimtus sunus?

Niekas! Žmonės yra dar tik įrankiais ir jie nesugeba reikauti atsakomybės iš tų, kurie taip baisiai su jais pasielgia. Poniams gi pasinorėjo pamatyti, kaip žmonės vienas kitą skerdžia. Kaip anam Romos Neronui malonu buvo matyti Romą degant, taip jiems dabar malonu (?) matyti kruvinos, baisyos karės regyklą. O varguoliai lieja savo kraują ir kloja savo gyvas, nežinodami nei kam, nei už ką. Ir šitas karės vaizdas yra toks kruvinas, kad net tie, kurie jį pagimdė ir palaiko, skaito per daug baisy, kad jį žiūrėtų blaiviomis akimis ir užsidenigimui nuo jo užsipila sau akis degtine.

Bal. 27. Šiauliuose jokios kariūmenės nėra; bet šuviai lekia miestan iš abiejų pusių—nuo vokiečių ir nuo rusų. Miesto gyventojai nežino kur pasidėti. Apie 9 valandą vakaro taip baisiai pradėjo į miestelį šaudyti, kad maniau, jog nieko daugiau nebėks, kaip viena juoda žemė. Bet pasitaikė laimingai, kad likusieji nameliai liko nekliaudyti. Tik rinkoje, apie rusų ir katalikų bažnyčias nukrito daug bombų. Daugiausiai tai buvo rusų bombos, nes rusų buvo manyta, kad bokšte tupi koks vokiečių ar pasakoją saviškiams, kaip geriaus ir rusų pozicijas pataikius. Taigi rusai taikė daugiausiai į bažnyčią, bet ji liko čelia, tik jos stogas truputį apdraskyta. Bet aplinkui bažnyčią pridribo daugybė duobių, kurių kiekviena apie masto gilumo ir apie 3 metrų skersumos.

Kaip motina ištesia savo rankas, norėdama savo vaikelius apkalinti ir juos prie savo krūtines priglauti, taip ji išskleidė savo linksmus spindulius į žmones. O žmonės vis kažko laukia, lijos; bet ko, patys nežino.

Kaip jau minėjau, vokiečiai Šiaulius paėmė bal. 17 d. 1915 m. Ant rytojaus, bal. 18 d. buvo ramu; vadinas, nesisandė; vietoje šuvių laktymo, gaisras ir mūsų kulturingieji žmonės, pasinaudodami šita progą, pradėjo vienas nuo kito vogti. Kilo suirutė ir nebuvo kam tvarkos žiūrėti. Vokiečiai, matydami šitą, sutaisė miliciją iš tų pačių žmonių ir pavėdė jai tvarkos žiūrėti. Šita milicija prižiūrėjo, kad nevogtų; kad gatvės būtų nuvalytos; kad sudegusių ir gyvulių lavonai būtų po žeme pakasti. Milicija varė prie darbo visus lygiai ir žiūrėjo, kad darbas būtų padarytas. Už tą darbą, žinoma, niekas nemokėjo; vargdeniai žmonės, kuriuos milicija sučiupo ir prie darbo pristatė, dirbė nieko nesakydami, bet išdykėliai, vagišukai labai duko ant tų, kurie vertė juos dirbti. Jie

—Berryman in Washington Star.

PERANKSTI.

Vaikas (Filipinų Salos) norėtų gauti nuo Dėdės Samo konfliktų (neprigulmybę), bet Dėdė Samas (Amerika), sako, kad dar peranksti—vaikas sau galėtų pilvuką sugadyti.

nuolat zurėjo ant milicijos, grumdamai jai: "Na palaukite! Sūgrįš kazokai, tasyk mes varinėsim jus kaip šunis; tasyk jus turėsitė mūsų klausyti!"

Žinoma, tai buvo tik atkaklumas. Milicija turėjo tvarkos žiūrėti ir ji jos žiūrėjo. Tuojaus į antrą dieną po išrinkimui milicijos vagystės apsisotojo ir tvarka pasidarė.

Vokiečiams įėjus į miestą, namai, krautuves ir visokios paravinėjamos budelės buvo uždarineta. Tas vokiečiams labai nepatiko ir jie pradėjo uždarytas duris atidarinti patys, jei kur šeimininko nebuvo; kur šeimininkas buvo, ten jie liepdavo jam atidaryti namų, ar krautuves duris ir parodyti, kas viduje yra.

Nuo pasiturinčių gyventojų vokiečiai valgomųjų daiktų ėmė viską, pradėjus nuo duonos baltą gyvuliais; bet paskutinį palikdavo saviškimui. Kur šeimininko nebuvo, ten vokiečiams šitą pačius, likusius daiktus kaimynai išnešiodavo.

Bal. 28 d. Gražus rytas; saulytė šviečia; viskas ramu. Bet žmonės visą naktį negalėjo akių sudėti; jie nerimauja ir kažko laukia; jie laukia, nežino kam jie teks: vokiečiams, ar rusams, bet jų veiduose nematyti, kad jie laukytų kurio daugiaus.

Rytmytyje apie 6 valandą eina į miestelį ir žiūriu, kad gatvės pilnos rusų kazokų; jie laktos raiti ir kas tik jiems papuola, tą šveičia su nagaika, nežiūrėdami ar jis kaltas, ar ne. Nelaimingais žydeliams klieviu daugiausiai nuo tų žvėrių. Jie muše juos, kapojo į korė. Mat tie vaikinai, kurie žadėjo milicijinkus įskusti rusams, savo pasizadėjimą išpildė ir dabar kazokai kurį tik suėpė, tuojaus vedė už miestelio ir ten pakorė, ar sušaudė be jokio žiūrėjimo. Kadangi milicijoje del lietuvių inteligentų trukumo daugiausiai buvo žydėliai, tai jiems dabar ir kliuvo daugiausiai. Ant galo tapo prisakytą, kad per 24 valandas nei vieno žydo mieste neliktų.

Sunku ir aprašyti, kas nelaimingais beturčiams teko pamatyti.—Šitas sunkenybes turėjo panešti tik beturčiai, nes turtininkų jau nebuvo. Jie traukė šniuru kaip žąsį viens paskui kitą su ryšeliu vienoj rankoj, o su vaiku kitoj, nežinodami patys kur.

Kiti likosi ant vietos, sakydami: "Geriau čia ant vietos numirsime, o neisime, kad dar kitur mus galabintų." (Iš p. A. M. Martaus rengiamos knygelės apie karę Lietuvoj).

(Iš p. A. M. Martaus rengiamos knygelės apie karę Lietuvoj).

ŽMONIŲ PADĖJIMAS VARŠAVOJE.

Chicago, laikraščio "Daily News" specialis korespondentas, Antoni Czarnecki minėtame laikrašty už geg. 12 d., rašydamas iš Varšavos kovo 21 d., aprašo Varšavos žmonių padėjimą. Žmonių padėjimas ten, anot jo, yra baisyus; trukumas spaudžia visus, bet labiausiai mažus vaikus.

Girdi, maži vaikai, kurių Varšavoje yra daug, kencia daugiausiai, nes nėra pieno ir daugelis vaikų miršta. Neretai tie, pas kuriuos gyvastis dar užsilikęs, nepaėina, ar rankų nepakelia. Gydytojai, kunigai ir valdžios viršininkai jam pasakojo, kad del pieno ir kitų tinkamų maistų trūkumo, kudiškai išmirsia tukstančiai, o tie, kurie liks, su mažomis išimtimis, busi sunkybė ir be sveikatos.

Apie tuos vaikus, kurie jam teko matyti, jis rašo taip:

Kaikurie veidai tų jaunu vaikų, kurie man teko matyti motinų rankose, buvo pajudę, arba išgelę, jų akys įdūtė, burnos sutrukę, dantų smegenis pamėgę, dantis kliba, veidai sunykę. Tas sakė man, kad jie škorbutu serga. Gydynimui šitos ligos reikia ikvaliai pieno ir kitų gerų ir sveikų maistų. Mažų vaikų škorbutu sergančių Varšavoje yra tukstančiai. Škorbutu serga taipgi vyrai ir moteris. Mačiau vaikus nuo 3 iki 5 metų amžiaus, kurie nei pavaikščioja, nei gal ką rankose išlaikyti. Tie serga suminkšėjimu kaulų.

Apie 100 vietų Varšavoje įsteigta maitinimo stotis ir virtuvės žmonėms apskritai. Be tų yra lenkų moterų virtuvų įtaisytų vien vaikams. Darbininkams yra daugiaus kaip dešimtis specialių pavalgymo vietų. Apart tų yra dar gatvės kiojinamu virtuvų. Profesionalams ir vertėviams, kurie yra be pinigų ir išalkę, yra tam tikros virtuvės, o apart tų dar apie trisdešimtis vietų, kur galima arbatos gauti.

Šitos įvairios pašėpinės stotys, kurios bando palaikyti dides alkanų žmonių kariaunas prie gyvybės, yra užliurimos Varšavos žymesniųjų žmonių vyrų ir moterų. Katalikų kunigai, žydų rabinai, didieji fabrikantai, kurių dirbtuvės uždarytos, lenkų kunigaikščiai, darbininkų organizacijų vadovai, mokyklų mokytojai ir visokie kiti, patys patarnauja ir užlaiko virtuves ir pavalgymo vietas. Visur šitose vietose, žinoma, gauna valgio tik tiek, kad gyvastį kune palaikius.

Bet dviejose svarbiausiose viešbučiuose—Bristol ir Europejski—ir kaikiuose didesėse valgyklose svečiams už gerus pinigus jokių valgių netrukta. Tuose viešbučiuose ir didesnėse valgyklose paprastai užėina kuriaunos oficeriai ir todėl jie pasirupina kad jiems nieko netruktų.

NORVEGIJOJE LAUKIAMA DARBININKŲ NERAMUMO.

Christiania, Norvegija, geg. 19 d. Valdžia svarsto bilių prisiverstinio trečiųjų teismo panaudojimo išvengimui uždarymo, kurį darbdavių susidraugavimas žada panaudoti birželio 3 d. prieš visus unijos darbininkus. Yra laukiama, kad jei šitas uždarymas įvyks, tai kils tokia naminė kova, kuri gali būti pavojinga visai šaliai.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS WATERBURY, CONN.

Ciela istorija—Šliupas su Bagočium ir Bulota su Simkum. Waterbury pastaruoju laiku perleido visą eilę visokių parengimų. Štai 16 dieną balandžio, per pasidarbavimą pažangesnių dr-jų buvo surengtas Mass-mitingas pavergtų tautų, bet, išėjus keleto lenkų, veik vieni lietuviai dalyvavo. Mitingą vedė miesto majoras, dalyvavo ir keletas įžymiesni amerikonių. Lietuviški kalbėtojai buvo Dr-Šliupas,—na, ir Bagočius.

Mat į komitetą buvo patekę keletas „susipratėlių“, kurie, kaip žydai be cibulio, neapsieina be Bagočiaus.

Komiteto narys, p. Matas, pasakė Dr. Šliupui laisvą, kviesdamas jį kalbėti drauge su Bagočium, bet Dr. Šliupas nepatiko jo kvietimui, ir užklausk laisvą p. Žemantauką, kas tą mitingą rengia, kad Bagočių stato už reprezentantą Lietuvos. P. Žemantauškas atsisakė, kad p. Matas yra prakalbų komisijoj—ir esą galima juoni pasitikėti; bet Dr. Šliupas atsisakė,—nors jus rašėte, kad aš pasitikėčiau p. Matu, bet aš nepasitikiu tais paukščiais socialistais: aš juos perdaug pažįstu; meldžiamieje atraskite, istikrųjų, kas tą mitingą rengia, kas pagamins rezoliucijas? Atrašykite, ar jus, p. Žemantauške ar p. Povilaika.

Kada jam pranešė, kad istikrųjų yra kviečiamas Bagočius, jį saugiai grįžti atsisakė kalbėti drauge su Bagočium, kaip su neprieteliu lietuvių organizacijų, bet jis, Šliupas, esąs prižadėjęs kalbėti Union City 15 d. balandžio, todėl pas mus busias „tik liudininku“. Atsilankius Dr. Šliupui į Waterbury, visas buris įprašė Dr. Šliupą, kuris galutinai sutiko kalbėti. Buvo renkamos aukos, buvo pagarsinta, kad aukų surinkta \$253.00 kurias paėmė p. Laskevičius. Bet kolei jis jas parvežė namo, aukos susimazino tik iki \$235.00—būk būvę negerai suskaičiuoti... Gegužio 7 ir 8 d. kalbėjo pp. Bulotai, ir p. Žemaitė. Per abu vakarus, p. Bulota, po trumpam pasakojimui apie dabartinę karę, emėsi niekinti, kiek tik mokėdamas, p. Yčą, kun. Olsauską, kun. Laukaitį, P. Janulaitį ir p. Šilingą, išvadindamas juos parsidavėliais; išniekino jų visas įstaiigas, kaip tai: sanatoriją, mokyklas,—kad tai vis esančios karės nukentėjusių pinigais užlaikomos, ir jokios vertės neturintios, nes tik poteriais užimančios, kad jos esą tik iškelta to nevidono Yčos varda, ir t. t. Apie tai p. Bulota kalbėjo daugias valandas. Po to pastatė kalbėti p. Žemaitę, kuri piešė vargus žmonių, o pats p. Bulota pasileido aukų rinkti. Bet žmonės, girdėdami kitus niekinant, ir pačiam pinigų nelabai gausiai duoda, o „susipratėliai“, kaip žinote, neperduosianis. Taigi per du vakarus, nors rinko atskirai nukentėjusiems ir „Žiburėliui“, bet nesurinko nei poros šimto. Gegužio 9 d. buvo konferencija draugysčių, kurios užsiima visais parengimais nukentėjusių nandai. Susirinko „susipratėlių“ apie 12 ypatų, kurie buvo iškalno suaugtioti del „išprasimo“ Povilaikos—kodėl jis Bagočiaus „hegerbė“. Atsivėdė jie ir pp. Bulotus ir p. Žemaitę, (matote, sakiau „apie 12 susipratėlių“) nes musų „susipratėlių“ 34 kuopa turi vieną dvasią, bet du kuopas: 34 kuopa susipratėlių, ir 34 kuopa choro). Kiekviena Dr-ja, ar kuopa siunčia po 3 pasiuntinius į konferenciją, čia tie patys žmonės du syk tiek delegatų gali pasiųsti nes mat būk „nuo dviejų“ draugijų.

Vos prasidėjo susirinkimas, jau buvo pastebėta nepaprasta atmosfera. Vos priėjo prie raportų, tuojau p. Laskevičius, kaip vieną iš komisijos rengimo Dr. Šliupui prakalbą, užsiėmė kuobjauriausia, kad Povilaika, girdi, norėjęs jiems suardyti visą darbą už tai kad „gerbiamas Bagočius“ (patenkyti—„gerbiamas“) kalbėjęs,—būk rašinėjęs Dr. Šliupui laiškus, kad tas nevažiūto ir t. t.

Mat į komitetą buvo patekę keletas „susipratėlių“, kurie, kaip žydai be cibulio, neapsieina be Bagočiaus.

Komiteto narys, p. Matas, pasakė Dr. Šliupui laisvą, kviesdamas jį kalbėti drauge su Bagočium, bet Dr. Šliupas nepatiko jo kvietimui, ir užklausk laisvą p. Žemantauką, kas tą mitingą rengia, kad Bagočių stato už reprezentantą Lietuvos. P. Žemantauškas atsisakė, kad p. Matas yra prakalbų komisijoj—ir esą galima juoni pasitikėti; bet Dr. Šliupas atsisakė,—nors jus rašėte, kad aš pasitikėčiau p. Matu, bet aš nepasitikiu tais paukščiais socialistais: aš juos perdaug pažįstu; meldžiamieje atraskite, istikrųjų, kas tą mitingą rengia, kas pagamins rezoliucijas? Atrašykite, ar jus, p. Žemantauške ar p. Povilaika.

Kada jam pranešė, kad istikrųjų yra kviečiamas Bagočius, jį saugiai grįžti atsisakė kalbėti drauge su Bagočium, kaip su neprieteliu lietuvių organizacijų, bet jis, Šliupas, esąs prižadėjęs kalbėti Union City 15 d. balandžio, todėl pas mus busias „tik liudininku“. Atsilankius Dr. Šliupui į Waterbury, visas buris įprašė Dr. Šliupą, kuris galutinai sutiko kalbėti. Buvo renkamos aukos, buvo pagarsinta, kad aukų surinkta \$253.00 kurias paėmė p. Laskevičius. Bet kolei jis jas parvežė namo, aukos susimazino tik iki \$235.00—būk būvę negerai suskaičiuoti... Gegužio 7 ir 8 d. kalbėjo pp. Bulotai, ir p. Žemaitė. Per abu vakarus, p. Bulota, po trumpam pasakojimui apie dabartinę karę, emėsi niekinti, kiek tik mokėdamas, p. Yčą, kun. Olsauską, kun. Laukaitį, P. Janulaitį ir p. Šilingą, išvadindamas juos parsidavėliais; išniekino jų visas įstaiigas, kaip tai: sanatoriją, mokyklas,—kad tai vis esančios karės nukentėjusių pinigais užlaikomos, ir jokios vertės neturintios, nes tik poteriais užimančios, kad jos esą tik iškelta to nevidono Yčos varda, ir t. t. Apie tai p. Bulota kalbėjo daugias valandas. Po to pastatė kalbėti p. Žemaitę, kuri piešė vargus žmonių, o pats p. Bulota pasileido aukų rinkti. Bet žmonės, girdėdami kitus niekinant, ir pačiam pinigų nelabai gausiai duoda, o „susipratėliai“, kaip žinote, neperduosianis. Taigi per du vakarus, nors rinko atskirai nukentėjusiems ir „Žiburėliui“, bet nesurinko nei poros šimto. Gegužio 9 d. buvo konferencija draugysčių, kurios užsiima visais parengimais nukentėjusių nandai. Susirinko „susipratėlių“ apie 12 ypatų, kurie buvo iškalno suaugtioti del „išprasimo“ Povilaikos—kodėl jis Bagočiaus „hegerbė“. Atsivėdė jie ir pp. Bulotus ir p. Žemaitę, (matote, sakiau „apie 12 susipratėlių“) nes musų „susipratėlių“ 34 kuopa turi vieną dvasią, bet du kuopas: 34 kuopa susipratėlių, ir 34 kuopa choro). Kiekviena Dr-ja, ar kuopa siunčia po 3 pasiuntinius į konferenciją, čia tie patys žmonės du syk tiek delegatų gali pasiųsti nes mat būk „nuo dviejų“ draugijų.

Vos prasidėjo susirinkimas, jau buvo pastebėta nepaprasta atmosfera. Vos priėjo prie raportų, tuojau p. Laskevičius, kaip vieną iš komisijos rengimo Dr. Šliupui prakalbą, užsiėmė kuobjauriausia, kad Povilaika, girdi, norėjęs jiems suardyti visą darbą už tai kad „gerbiamas Bagočius“ (patenkyti—„gerbiamas“) kalbėjęs,—būk rašinėjęs Dr. Šliupui laiškus, kad tas nevažiūto ir t. t.

Mat į komitetą buvo patekę keletas „susipratėlių“, kurie, kaip žydai be cibulio, neapsieina be Bagočiaus.

visą dalyką; perskaito Dr. Šliupui laisvą ir reikalauja ištyrimo nepamatuoto užsiėmimo; teisingumui stato šimtinę, bet reikalauja to paties nuo Laskevičiaus, ir daro tokį pasiūlymą; kas pasirodys kaltininku, tai jo šimtinę bus atiduota karėje nukentėjusių nandai. Laskevičius susigėdinęs tyli, p. Bulota paduoda sumanymą trečiųjų teismo, ant kurio sutinkama. P. Bulota prašo, kad paskirtų kiek-daugias aukų „Žiburėliui“, paduota sumanymas, kad visus surinktus per p. Bulotą, pinigus nusiųsti „Žiburėliui“. Bulota padėkavoja. Gegužio 14 d. buvo duotas koncertas p. Brazausko, smuikininko, bet sužinojus, kad p. Simkus tą dieną kalbės New Haven po pietų, musų sandariečiai sumanė pasinaudoti ta proga; kad neužkeltų p. Brazauskiui, kuris yra sandariečiui, sumanė p. Simkui pridėti prie koncerto su prakalba.

Bet kad laike savo prakalbos p. Bulota per abu vakarus išvadino p. Simkui viešų melagium ir prašė savo rušies žmonių, kad kaip kalbės p. Simkus, duotų jam užklausimus, tai musų „susipratėliai“, ir susipiečė. P. Simkus pradėjo savo prakalbą, kuri, kaip sakė, yra jau III-ta; per ITO prakalbą, sakė jis, nieko neužgavau, bet kadangi p. Bulota, padamas Waterbury, išvadino mane melagium, išniekino draugiją, kuri šelpia, kaip pats Bulota sakė, \$5.000 palėgėlių, tai, sako, turiau ir aš jums biskį apie p. Bulotą pasakoti. Ką p. Bulota atstovauja, ar yra smerktinas dalykas sanatorija, kuri gelbsti nuo mirties mirstančius? Kur dėti išvartytus vaikelius—gal siųsti ganyti? Bet nėra ko ganyti. Todel buvo neatbutinas reikalas steigti mokyklas ir t. t. Vos iki pusei prakalbos p. Simkui priėjus, „susipratėliai“ pasidarė per karšta, kad jau jie yra pripratę kelti ermyderius, tai ir dabar tuojau pasako kriaucius Pruselaits. Tas buvo tūk signalas; kad pasipilis blyvimas iš visų kampų. Žmonės pradėjo skirstytis; p. Simkus prašo nusiraminti ir prižada atsakyti kiekvienam pabaigoje, o dabar, sako, parinksiu aukų nukentėjusiems. Nors socialistai buvo padarę ermyderį, ir dauguma žmonių išvairkščiojo, bet visgi aukų surinko \$41.10 kurios perduotos Lietuvos Gelbėjimo Fondui. Pabaigoje p. Simkus bandė atsakyti į „susipratėlių“ klausimus, bet kur tu su jais susisiekėsi! Atsisistos vienas, tai ir drožia prakalbą; tuojau kitas—žiurėk, tai koki 5 antsyk drožia.

Pas Simkus tik žiūrė,—pagalios šaltai sako: „Aš maniau, kad aš turiau reikalą su žmonėmis, bet matau, kad jus esate piemens (tarpai ir pasakė „piemens“), todėl nėra reikalo su jums gincytis.“ O tie oželiai apipuoė p. Simkui iš visų pusių: Aha, šaukia jie, tu fraką turi (mat Pruselaits nors kriaucius, bet frako pasiut nemoka); o tu toks, tu šioks... Matas net pajuodęs rėkavo, net ant pagrindu pasilpęs...

Tai matote tokios istorijos pas mus Waterburyj. Tokių betvarkių mes jau senai nesame matę, o be abejonės geltonoje spaudoje bus viskas kojomis viršum pastatyta. Tai tegul žmonės bent žino, kaip istikrųjų buvo.

Visur Dalyvavęs.

IS ROCKFORD, ILL.

Martaus prakalbos. Pereitą nedėdienį vietinė Am. Lietuvių Tautinės Sandaros kuopa surengė prakalbą. Kalbėjo pp. Martus, Chmieliauskas ir Damijonaitienė—visi atvykusieji iš Chicago.

Žmonių prisirinko taip daug, kaip niekados nėra dar buvę. P. Martus kalbėjo apie karę, (labai gražiai) p. Chmieliauskas išaiškino tautininkų partijos tikslus, p. Damijonaitienė pakalbino moteris prie veikimo: „Vyrai—sakė ji—pešasi, tai mes moteris parodykim jiems, kaip reik vienybėje veikti.“

Visos prakalbos publikai labai patiko. Aukų nukentėjusiems nuo karės surinkta \$88.10.

Girdėjęs.

IS HARRISON, N. J.

Birutės Choro koncertas. Geg. 13 d. vietos bažnytinis Birutės Choras parengė koncertą. Jame dalyvavo taipgi kitų miestų chorai—Newarko, Patersono—ir p. Simkus. Koncerto tikslu buvo parodyti, kad Birutės Choras dar-

bujosi. Pelnas nuo koncerto, kaip sužinojau iš Viską Žinančio korespondencijos „V. L.“ 17 num., buvo paskirtas p. Simkui.

Kas atsieina paties koncerto, tai visi dainininkai savas dalis atliko puikiai. Svečiai taipgi būvo visai užganėdinti koncertu. Chorių vardų ir dainų vardų neminėsiu, nes tas užimtų perdaug vietos. Paminėsiu tik apie musų publiką, kad ji nemoka mandagiai užsilaikyti. Chorams pradėjus dainuoti, publika savo tarpe pradėjo kalbėti, tartum ji visai ne koncerto klausyti atėjo. Antras dalykas papėikimo vertas tai rengėjų negalėjimas apsieiti be alaus. Alus vakaruose daug trukdo prakalbesnįms pasilinksminimus ir dažnai vakaras negražiai užsibaigia. Ir šitas vakaras užsibaigė muštynėmis, svečiams iki noro prisigėrus. Butų labai gerai, kad pas mus alus išeitų višai iš mados.

P-nas Simkus turėjo trumpą prakalbą, kurioje jis paminėjo apie Lietuvos bausių padėją ir vargą ir ragino klausytojus laikytis vienybės ir lavintis. Gaila tik, kad apie sušelpimą nukentėjusių nuo karės lietuvių visai nebuvo minėta.

Pelno nuo vakaro galėjo būti, nes svečių buvo gana daug ir alų gerai traukė.

Pilypas iš Kanapių.

IS WESTFIELD MASS.

Vietinis gyvenimas. Šio miestelio lietuviai medžiaginiu žvilgsniu stovi gerai, bet dvasiniu ir, gal, protiniu jie gana žemai stovi. Didžiama yra geri žmonės ir protingi, jie atskiria gerą nuo blogo. Bet yra tokių, kurie Šliupo ir cecilikų ligomis serga. (Mums nelabai aisku, ką tamista vadini Šliupo ir cecilikų ligomis. Jei cecilikais vadini tuos žmones, kurie tik truksma moka kelti, bet patys nieko nesupranta ir nieko gero nenori daryti, tai tą galetume pripažinti liga. Bet dras Šliupas nieko tam panašius nedaro; jis ne truksma kelia, bet savo idėjas platina; kad su tonis idėjomis ne visi gali susitaikyti, tai jau kitas dalykas.—Red.)

Yra čia „Lietuvos Vyčių“ 30 kuopa. Kuopa gerai gyvuoja, tik kuopos nariai kreivia akia žiūrėti savo raštininką, sakydami, kad jis yra laisvamanis ir bedievis. Kiek aš žinau, jis yra geras katalikas ir atsižymėjęs visuomenės veikėjas ir todėl jam šitie priekaitai yra daromi neteisingai. (Laisvamanis taipgi gali būti geru visuomenės veikėju.—Red.)

Pinavijas.

IS MERILL, WIS.

Vėtra. Geg. 8 d. siautė čia labai didelis vėjas; sugriove keletą tvartų ir daug blėdies pridirbo. Ukinkai, kurie čia gyvena, sako, kad kaip čia senai gyvena, jie dar nematė tokio smarkaus vėjo. Vėtra traukėsi keturias valandas, paskui palijo ir dabar vėl gražu. Lietus šiemet dažnai būva ir jAVai gražiai auga; laukiama gero užderėjimo.

J. Dubra.

IS SO. OMAHA, NEB.

Teatras. Nedėlioje geg. 7 d. TMD. 17 kuopos Teatrališko Ratelis statė scenoje du veikalus: „Užkerėtas Jackus“ ir „Mulkinė ir Mulkinėtojai“.

P-nui V. Sabaliauskui atidavus vakarą, pirmiausiai buvo pastatyta „Užkerėtas Jackus“. Tarp šito veikalo ir antrojo, scenerijas bepertaisant, p-ni A. Sabaliauskienė labai puikiai padėklamavo. Antrasis veikalas, „Mulkinė ir Mulkinėtojai“ gražiai parodydo, kaip „stebuklingieji“ daktarai begėdiškai apgaudinėja tamsius žmones.

Pirmame veikale roles turėjo šitie: Valinto rolė, P. Biliunas; jo žmonos Agotos—Z. Žukauskaitė; Jackaus—B. Dambrauskas; jo žmonos—M. Papeikaitė; Kalvio Andriuno—A. Poškus; šaltys—J. Strazdas. Antrame veikale dro Bausko rolė turėjo A. Paškus; Girnakalio—J. Strazdas; liginio—J. Snoris; Aliutės—V. Redekaitė; Barškaliaus—A. Kromas; Didžiuno—P. Biliunas.

Aktoriai savo roles atliko gana gerai ir veikaliai atsilankiusiai publikai, matomai, labai patiko, nes dažnai buvo girdėtis rankų plojimas. Ypatinai antrasis aktas antrojo veikalo puikiai išėjo, kur

savo aktorinių gabumų atsižymėjo p-lė V. Redekaitė—ir p. J. Strazdas. Abelnai paėmus, vakaras pavyko gerai, bet jis būtų dar geriausias pavyks taip medžiaginiai, taip dvasiniai, jei „divyrių“ nebūtų atsiradę.

Nors labai nesmagu apie tą rašyti ir visai nerasyčiau, jei tais „divyriais“ būtų buvę paprastieji žmoneliai, bet dabar, kuomet šitais „divyriais“ pasirodo žmonės, kurie skaito save apsviesiais ir kartais net pirmieiviais mėgsta save pavadinti, tai jau sunku užlyti. Dalykas buvo toks:

TMD. 17 kuopos pirmininkas, p. V. Sabaliauskas, buvo nusikarė vakaro tvarkos vedėju ir suvedėju įplaukų ir išlaidų sąskaitos, mat pelnas nuo balius buvo skiriamas į dvi dalis: viena TMD. 17 kuopai, kita Teat. Rat.). Išpradžių viskasėjo gerai, bet apie pusiau dešimtą valandą, tvarkos vedėjas, turbūt jau užsiėmęs, pradėjo savotiškai elgtis. Keli vaikinai pradėjo lietuviškai dainuoti; tas tvarkos vedėju nepatiko ir jis tuojau pasiėmė „dėdės“ pagelbon; bet prie nieko nekaltų žmonių ir „dėdė“ negali kabintis. Manėme, kad tas viskas gražuojų pasibaigs,—bet kur tai! Prieš „divyrių“ atsirado „milžinas“ A. A., taipgi TMD. 17 kp. narys, kuris stėjo su „divyrių“ kovon ir kova jau gal būtų įvykus, tik „milžinas“ pamatė, kad apsaudymui iš visų pusių truksta gerų pozicijų, todėl atližęs pasakė: „Mes parodysimė ką So. Omahos jaunimas gali“ ir demonstratyviškai būd, su visu pasekėju būriu, kuriame buvo apie 50 žmonių, su dideliu truksmu išsinešdino.

Nesmagu, kad šitaip galėjo padaryti mūsų gerieji tevytinai. Bet užtai mūsų moteris progresuoja. Abelnai imant, murie tik truksma moka kelti, bet patys nieko nesupranta ir nieko gero nenori daryti, tai tą galetume pripažinti liga. Bet dras Šliupas nieko tam panašius nedaro; jis ne truksma kelia, bet savo idėjas platina; kad su tonis idėjomis ne visi gali susitaikyti, tai jau kitas dalykas.—Red.)

Uzbaigdamas, noriu truputį dar apkalbėti apie p-lė V. Redekaitę ir atskirti. P-lė V. Redekaitė yra viena geriausių Teatrališko Ratelio aktorių, uoliausia rėmėja kiekvieno praklauso sumanymo pakėlimui apsvietos tarpe musų brolių ne tik žodžiu ir širdinai, bet ir darbai. T. Ratelio susirinkimuose kas bus išrinktas į komitetą, kas ne, o ji vis buvo išrinkta. Ji yra pilna energijos ir pasišventimo darbiui ne del savo asmeninės naudos, bet del visuomenės naudos. Pas josios tėvus yra T. R. knygynas. Ji yra knygyninke ir su mielu noru patarnauja be mažiausio atlyginimo. Ji gali būti pavyzdžiu darbštumo ne tik So. Omahos, bet ir kitų kolonijų lietuviams.

Taipogi garbės žodis priklauso josios tėvams, ypatingai motinai, kurie ne tik nedaro kliūčių josios visuomeniniam veikimui, bet dar jai padeda.

Ratelielis.

IS MANCHESTER, N. H.

Prakalbos; neprijaucia Rateliui. Geg. 14 d. Lietuvių Jaunimo Ratelis surengė prakalbą. Kalbėjo „Darbininko“ redaktorių p. K. Karosas ir „Darbininko“ administratorius p. Ramananskas. Kalbėtojai aiškino naudingumą kooperacijos, naudingumą katalikiškų laikraščių ir naudą Ratelio palaikymo svetainės. Be to jie išpėikė negerus laikraščius, ragindami jų neskaityti, o linkėdami ir ragindami skaityti darbininkiską, katalikišką laikraštį „Darbininką“.

Žmonių atsilankė nemažai ir visi kalbomis buvo užganėdinti, bet naujų narių prie Ratelio neprisiradė; tokiu būdu turėsime paliauti svetainę randavoje, o tas bus mums dideliu smūgiu, nes visas veikimas tarpe lietuvių turės apstoti. Kas keisčiausia, kad vietinės katalikiškos draugijos neužjaucia katalikiškam Rateliui. Eilių eilėmis draugijos raginta prisidėti prie Ratelio ir padėti jam palaikyti svetainę, bet vis veltui. Dabar svetainė bus uždaryta ir visiems vietos lietuviams atsidaris smuklės, biljardinės ir kitos šitos panašios įstai-

Muzikos Mylėtojas.

IS NEW HAVEN, CONN.

Prakalbos. Gegužio 14 d. TMD. 14 kuopa buvo surengusi prakalbą. Kalbėjo p. St. Simkus; jojo kalbos tema buvo dabartiniai musų tėvynės reikalai ir vargai. Patsai kalbos dalykas graudus, bet kalbėtojas dar graudžiaus moka jį papasakoti. Kad ir atšalusį širdį jis moka pasiekti ir ja atšildyti. Ir jis jį atšildo kuoprasčiausiu papasakojimu dalykų. Apie juos jis maždaug kalbėjo šitaip: Mane čia atsiuntė aukų rinkti

gos. Pas mus visos katalikiškos draugijos, bet labai gaila, kad jos nekatalikiškai elgiai, ir nepadeda jaunimui geras užmąymus įvykinti.

Nemanau, kad bus kas gero į laikraščius parašinėti, kaip neteksim savo vietelės susirinkimams, kur ligšiol galėjome kas vakaras sueiti ir naudingai laiką praleisti.

A. Zubkus.

IS HARRISON, N. J.

Taippat gavome ir kitą korespondenciją apie „Birutės“ koncertą, kurią čia paduodame:

Kadir maža musų kolonija, bet jaunomenės būrelis stengiasi pasirodyti, kad jie yra muzikos mylėtojai. Susiorganizavęs „Birutės“ choras susideda apie iš 30 narių. Jisai lavinasi dainuoti ir patarnauja bažnyčioje. Nors nemori perdaug choristų girti, bet turiu pasakyti, kad jie yra veikliausi už visas apelinkės organizacijas. Nekurie nesupratėliai daug pakenkė choristų darbui, bet per metus laiko choras daug nuveikė ir nuveikė ne del savo pelno, bet del idėjos.

Geg. 13 d. choras surengė koncertą L. Hautmano svetainėje, diriguojant p. St. Simkui ir p. A. Kaminskui.

Šitame koncerte dalyvavo 6 chorai ir solistų. Pirmiausiai diriguojant p. St. Simkui visi dalyvavusieji chorai sudainavo Lietuvos Hymną. Be „Birutės“ choro dalyvavo Šv. Cecilijos choras ir Vyčių choras iš Newarko, N. J. diriguojami p. A. Radzevičiaus.

„Sietyno“ chorą iš Newarko vedė p. P. Indonas. Lietuvių Choras iš Patersono, N. J. vedė p. J. Pany.

Minėtieji chorai sudainavo po 4 dainas ir p. Butėnas, iš Brooklyn, N. Y. harmonijos choristas, gražiai sudainavo solo Moniuskos kompoziciją „Temsta dienele“ ir p. Simkaus kompoziciją „Ant marių krantelio“. Ponas Simkus akompaniavo pianu.

Chorai visi gerai savo dalis atliko, bet puikliausiai sudainavo Harrisono ir Newarko sudėtinis choras, susidedas apie iš 150 dainininkų. P. Simkaus kompoziciją „Vai žydėk, žydėk“ ir p. M. Petrausko kompoziciją „Jevužė“, p. Simkui diriguojant.

Čia p-lė U. Salaševičiūtė padavė rožių buketą p. Simkui nuo „Birutės“ Choro ir ta pati daina atkartota antru kartu.

Toliaus p. Simkus pianu pasiskambino kelis savo veikalus ir pasakė prakalbą. Savo prakalboje p. Simkus paaiškino muzikos estetika ir papasakojo apie dabartinius vargus tėvynėje.

Minėtu vakaru publika buvo labai užganėdinta, kas buvo matyt iš delnų plojimo, tik gaila, kad į tokius vakarus atsilanko neramių žmonių ir besiskindami pradeda už krutų vadžiotis. Nedarau to prieikaisio visiems, kadangi iš 500 atsilankiusių tik du toki atsirado.

Sio vakaro pelnas buvo paskirtas muzikos parėmimui. Šitas parodo, kad Harrisono „Birutės“ Choro nariai yra tikrais dainos mylėtojais ir muzikos literatūros rėmėjais. Kad yra svarbu ne tik dainą mylėti, bet ir muzikos literatūrą reniti, tai negali būti tame abejonės. Kaip neturėsime muzikos literatūros, tai nei pati muzika nesiplėtos pas mus. Todel birutėčiai už šitą savo prijaudimą ir vienam reikalui ir kitam yra verti pagyrimo.

Jei pas lietuvių rastys daugias vienybės ir mokėjimo apskaitinti nuveiktuosius mūsų prakalbesnįjų vyrų darbus, tai be abejo atsirastų pas mus daugias muzikų, poetų, rašytojų ir mums neparsieitų dvasia badauti taip, kaip dabar.

IS NEW HAVEN, CONN.

Prakalbos. Gegužio 14 d. TMD. 14 kuopa buvo surengusi prakalbą. Kalbėjo p. St. Simkus; jojo kalbos tema buvo dabartiniai musų tėvynės reikalai ir vargai. Patsai kalbos dalykas graudus, bet kalbėtojas dar graudžiaus moka jį papasakoti. Kad ir atšalusį širdį jis moka pasiekti ir ja atšildyti. Ir jis jį atšildo kuoprasčiausiu papasakojimu dalykų. Apie juos jis maždaug kalbėjo šitaip: Mane čia atsiuntė aukų rinkti

ne mokslo ir mokyklų rumams, bet mane siuntė Amerikoną jūsu broliai ir sesutės, sakydami: Vairuok į Ameriką ir dideliuose jos miestuose sujieskok mano sunų Juozuką ir dukterį Oną, ir pasakyk jiems, kad baisioji karė išgriovė musų bakužę ir išvertė žaliąją liepą.

Antri dažinoje, kad mane siuntė Amerikon, atėjo pas mane ir meldė kruvinomis asaronis, sakydami, pasakyk jiems Amerikoje, kad musų visa viltis pagelbą gauti yra tik pas jus.

Treči, atėjo pas mane, maldavo, kad aš nuvažiuočiau Amerikon pasakyčiau jų giminėms, jog jie neteko pastogės, jog kanuolių šuvalių sugriovė ir sunaikino jų bakužes...

Publika, klausydama jo kalbos, taip susigraudino, kad verkė verkė ir asaras braukė nuo veidų.

Aukų surinkta Simkaus prakalbose \$116.11. Stambesnes aukas davė: verteisvi Makarevičius \$10; M. Stakėnas, Vokietaitis, Vaitkevičia, sankrovinnikas Cibulskas po \$5.00. Al. Andriulitė \$3.00. Strelnauskas \$2.00.

Aukos ant rytojaus pasiųsta per vokiečių konsulą vokiečių užimton Lietuvon.

Vakare p. Simkus, lydimas Vokietaičio, Stakėno, K. Makarevičiaus, Vaitkevičiaus, Juozuno su Makarevičiaus automobiliumi važiojo Waterburį, kur sakė prakalbą ALTS. ir Brazausko koncerte.

Reporteris.

Žinios-Žinėlės.

Chicago Heights, Ill.

Darbas pagerėjus ir smuklininkų biznis pagerino, tik tas pagerinimas nevisuomet turi geras pasekmes. Šitai, geg. 14 d. muštynėse tapo užmestas Martinas Meškauskas. Spėjama, kad muštynės kilo del girtuoklystės.

Collinsville, Ill.

Collinsville miestelis tirstai lietuvių apgyventas. Čia yra net 4 anglių kasyklos, bet pastaruoju laiku tik dvi jų tedirba ir tai vos po porą dienų į savaitę. Daugumas lietuvių turi nuosavus namus ir delto, kitur negalėdami išvažiuoti, laukia geresnių laikų. Bedarbių yra keli šimtai ir nevienas jau savo skaitikus yra pravalges.

Los Angeles, Cal.

Los Angeles lietuviai, nors jų nesiranda daugiau kaip trys šimtai, turi tris organizacijas ir visos trys organizacijos sutarė pirkti lotą ir statyti Tautos Namą.

Nashua, N. H.

Nashuos sportai pradėjo ova su svaiginančiais gėrymais ir stengiasi viską sausai išgerti, kad kitiems neliktų. Bet nenaudos smuklininkai parupina gėrymų daugias, negu sportai gali išgerti. Kova pasidaro nelygi ir sportai romomis eina namon. Kuomet smuklininkui ateina laisvas smuklė uždaryti.—Vieni vargai.

Rockford Ill.

Geg. 6 d. pastatyta scenoje „Nihilistai“. Veikalą statyti sumanė Liet. Sunų ir Dukterų D. ja, bet matydama, kad tas pastatymas jai bus persunkus, pasikvietė sau talkon dar 7 draugijas. Viskasėjo gerai tik šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos 23 kp. užsispyrė pakenkti šitam darbui ir tą pačią dieną sumanė pastatyti komediją „Dėdė atvažiuo“, kad nuo any publiką atitransku. Tas vienok jiems nepavyko. Visuomenė parėmė stačius „Nihilistus“ ir jų trukdymas nuėjo pernėk.

Easthampton Mass.

Sus. Liet. Amer. rinkimai.

Via laikraščiai siunčiami rankraščiai turi būti pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantys pradedantais turi paduoti, redakcijos žiniui, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilieka sau teisę atsiųsti rankraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščius rankraščius Redakcija, pareikalaudama, grąžina autorui atgal jo išloms.

Rokla visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popiero pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Lietuvos Šelpimo Fondo konferencija. Gegužio 15 d. atsibuvo Brooklynne konferencija tarp socialistų Lietuvos Šelpimo Fondo valdybos ir pp. Bulotos bei Zemaite.

Svarstytai ir nutarta pora įdomių dalykų, apie kuriuos plačiau rašo "Kova".

Pirmiausiai buta "nesusiprati-mų" dėlei p. Bulotos reikalavimu siūsti L. S. F. aukas tik toms įstaigoms, kurias nurodys p. Bulota. "Po ilgų svarstymų ir nusileidimų iš abiejų pusių" susitarta, kad visgi be pasi-tarimo su p. Bulota ir Zemaite, L. S. F. negali niekam siūsti aukų. Jeigu aukos bus siunčiamos Rusijon, tai "svečiai" turi nusveriantį balsą, o jeigu Lietu-von—tai L. S. F. komitetas. Abidvi pusės prisizada nesigisti aukų jokiai "klerikaliskai" įstai-gai.

Antras įdomus dalykas—tai nauji "komitetai".

"Kova" šiaip apie tai rašo:

I Lietuvą siunčiamas aukas priima komitetas, susidedantis iš pp. Biržiškos, Vileišio ir Siaur-liaus. I Rusiją einančias aukas priima Bulotos nurodytas Petro-grado komitetas, kurį sudaro ke-li užtikrinanti progresyvis visuomenės veikėjai.

Faktas yra, kad jokių čia mi-nėtų komitetų nėra nei Lietu-voje, nei Petrograde. Šita kon-ferencija, sėdėdama Brooklynne, pati sau susitvėrė "komitetą" Lietuvoje ir Petrograde, be to žmonių žinios ir be jokio vi-suomenės pritarimo. Koks gi jau čia "komitetas"! Ir pati kon-ferencija net nelabai užsitiki-tuom savo komitetu, nes čia pat nutaria, kad "Šito [Lietuvos] komiteto vardu galima bus siu-siti aukų tik toliai, koliai jis ne-pradės tarnauti klerikalams" (Mat ten net ir toki socialistai, kaip Janulaitis, randa reikalin-gų dirbti išvieno su visais lie-tuviais).

Toks "tvėrimas" ir tokių "ko-mitetų" pusėtinai išrodo pana-sus į komediją.

Trečias aktyvas dalykas,—tai svarstymas apie "bloką" tarp so-cialistų ir tautininkų.

Ponas Bulota buvo pasiuntęs tautininkų Gelbėjimo Fondo pre-zidentui, Dr. Šliupui, "pamatinę ir pirmiausia" išlygą, be kurios negalima pradėti nei tartis apie "vienybę" tarp tautininkų ir so-cialistų. Šita išlyga reikalauja, kad "Gelbėjimo Fondas turi atsi-sakyti siuntęs klerikalų įstaigoms bent kokių aukų".

Dr. Šliupas, žinoma, tokią "iš-lygą" turėjo atmeti ir atmetė. Ir visai aišku kodėl: Lietuvos Gelbėjimo Fondas siuntė aukas Lietuvii Draugijai, kurios tauti-ninkai toli-graužai neskaity "kli-rikališka", nes joje darbuojasi ne tik kunigai, bet ir kuone visi mūsų tautos žymiausi veikėjai, neišskiriant net ir socialistų bei tų pačių "demokratų" prie ku-rių priklauso p. Bulota.

Mēs nesistebim musikių, ame-rikonių socialistų atkaklumu,—jie iki šiolie su niekuomu ne-galėjo bendrai dirbti, bet mes visgi ištiko stebiamės p. Bulo-tai, nes juo toliaus, juo mums aiškiausias darosi, kad jie neuži-ganėdina "Lietuvių Draugiją" yra ypatiskumo ir ambicijos rei-ka-las, kurio Amerikos tautininkai, žinoma, joki būdu negali nei pagirti, nei paremti.

Taip dalykams stovint, var-giai galima tikėtis, kad ir Sus. Liet. Amerikoje, prie kurio p. Bulota ir panašiai jo misijai patarnauti.

It is impossible!

"Kairiejie—dešinieje." Vos su-sitvėrus tautinei Sandarai, tautininkų priešai, idant tautininkų spēkas suardyti, pradėjo juos skaldyti į dvi dali: socialistų ir klerikalų-ka-

talikų laikraščiai daugiaus nieko dabar ir nedaro, tik apie "kairiuo-sius" ir "dešiniuosius" tautininkus kalba.

Tų visų kalbų tikslas yra aiškus: suardyti vidurinę tvarką pačios Sandaros viduryje. Nes kodėl taip labai įdomiausia Sandaros "dešini-aisiais" ir "kairiaisiais", o nieko nekalbama apie tokius pat elemen-tus pas save? Juk ir klerikalų parti-jų yra toki pat "kairiejie" ir "dešinie-jie"—kun. Dobuzinskas, Kaula-kis, Žilinskis etc. yra jų partijos "kairiejie", kuomet kun. Kemešis su štabu jaunesnių kunigų sudaro "dešiniuosius", o kun. Maliauskas, Rutkauskas ir pora kitų sudaro net ultra-dešiniųjų sparną.

Tas pats yra ir pas socialistus. "Keleivio" štabas ir nekuri "Nau-jieniskiai" beveik pusėtinai gerai susieina su p. Rimkos "demokra-tais", kuomet "Kova" ir "Laisvė" reprezentuoja atkakliausius, kai-riuosius socialistų gaivalus.

Be to mes jų, nei jie patys sa-vęs neskinio "dešiniuosius" ir "kairiuosius".

Tautininkų Sandaroje yra tru-puti litai. Iš pat pradžių, po Philadelphiaus susivaziavimo p. Rimka neužganėdintas tuomi, kad jo platforma nebuvo priimta, pra-deda aiškiai kalbėti apie "liaudi-ninkų autonomikas kuopas".

Netrukus suaukiamia Bostonan apskrieči susivaziavimas, kur pa-statoma Sandara savo rūšies "ul-timatumas". Nuo "autonomijų" labai netoli ir prie "pilnų nepri-gulmybių". Todel buty visai ne-dyvali, jeigu p. Rimkos autonomi-ki liaudininkai, "kairiejie", demo-kratai, ar kaip juos ten nepavadin-tum, vieną gražų rytą pasiskelbtų pilnai "nepriugulmingais". Jie tą padarytų gal ir šiandien, jeigu jau-tūs užtektinai stipriais. Deja, to-ji frakcija dar nėra užtektinai ap-augusi plunksnomis ir tadel, kol-kas, laikysis Sandaros. Vėliaus šita frakcija galės lengvai susilieti su socialistais.

Šitą drąsų pranašavimą mes iš-reikiame, atydziai sekdami "Atei-ties" ir p. Rimkos veikimo evoliu-ciją.

Šitų p. Rimkos "liaudininkų" po-ziciją nustato "Naujosios Lietu-vo" sandarbininkas, o "Ateities" p. Rimka ją užgria.

Minėtas sandarbininkas apie tas "liaudininkų kuopas" kalba tiesiog kaip apie savitovų kuną, kuriam Tautinė Sandara yra persiaura, bet kurią verta išnaudoti ty liaudinin-kų reikalams. Su tautininkais ne p. Rimkos kalibro, liaudininkų kuopos turi tik "tuo tarpu" labai svar-bių reikalių.

Pats ty p. Rimkos "liaudininkų" sunkumas nusivirs prie—social-demokratų, su kuriais, anot to ben-dradarbio, "liaudininkus" gali sa-kyti, niekas neskiria.

Štai kaip rašoma minėtoje "Nau-joj Lietuvos" (kuri ištiki, visame kame niekuom nei nesiskiria nuo visų kitų social-demokratiš-kų organų):

Turint tuo tarpu labai svar-bių bendrų reikalių su dešiniau stovinciais žmonėmis liaudininkų kuopos, pasekmingesiam ty [sa-vo] reikalių vykinimui, galėtų jėiti kad ir į tą pačią Amerikos Lietuvių Tautos Sandarą, kaip autonominės vienatos."

Prie to p. Rimkos organas deda tokią daug reikšiančią pastabą:

Tai kaip tik ir yra mūsų nuo-monė. Bet kad tokios "liaudi-ninkų" ar kit. kuopos galėtų jau-tis smagiai ir gyventi sandaroje su Sandara, reikia, idant jos nebutų podukrų ar posunių vie-toj.

Iš čia aiški p. Rimkos "liaudi-ninkų" mintis: jie jau neskaity save lygiais, teisuotais Sandaros nariais, bet tik "podukremis" ar "posuniais"; iš šitų žodžių galima padaryti išvadą, kad jie visai nesijaučia Sandaroje "smagiai" ir ne-gyvena, ar nemano gyventi "sanda-roje su Sandara." Jų širdis traukia juos kairėn—prie social-demo-kratų.

"Bet dar daugiau—rašoma to-liaus "N. L."—ir ne kiek nemen-kesnių bendrų reikalių liaudinin-kai turėtų su drangais "kairieje"—social-demokratais. Besi-riancius vieni nuo kitų ne tiek pačiais jau nusistovėjusiais prin-cipais ir nusistatancius tarp sa-vės del priecisčių, kad kada su pačiais principais nieko bendra neturinciomis, norėčius tikėti pa-matysiant vėliau tuos žmones sandarbininkaujant ankščiau, ne-gu iki šiolie." (mūsų pabraukta).

Gal but ir teisybė. "Naujie-noms" pasidarė, matyt, labai karšta, kuomet Susivienijimo nariai "palai-dojo" jų kandidatą į prezidentus (p. Jurgelionį), tadel jos ir pra-našauja: "Bus lietus, bus lietus"...

Bereikalingai. Vargiai išsipildys ir šita "pranasystė".

Dyval! Vieno dalyko mes ne-galime suprasti—tai "Darbinin-ko" nepaprastos taktikos ir po-litikos: šiandien jis neva nori su tautininkais vienytis, rytoj jau nenori, po ryt vėl nori; šiandien

jis juos pripažįsta mylinčiais sa-vo tėvyne, gabiais, padoriais, o rytoj, atsisukęs, jis juos išvadina laisvamaniais, nutautėliais, tiky-bos grovovikais, nedorėliais, po-ryt vėl ta pati komedija.

Tiek jau šių "Darbininkas" pats sau prieštaravo šiom at-vėju, kad jį net sunku supai-syti ir sunku sužinoti, ko jis iš-tikro nori.

Sakysim, ir dabar. Po visų komedijų ir komedijelių laike pa-skutinių tarybų tarp tautininkų ir klerikalų-katalikų, jis ir vėl pradeda čiuibėti lakstingalo bal-su, kad, esą, vienybė tarp tų dvi-jų sriovių yra galima. Mēs ži-nome, kad su katalikų visu-me bendras darbas buty gali-mas, nes abi sriovi pripažįsta tautystės principą. Bet su kle-rikalais kun. Maliauskas, kun. Ke-mešio ir Dr. Rutkauskas rūšies jokia vienybė yra negalima. Tą jau praėitis parodė.

Kuomet kun. Kemešis duoda tautininkams "lekciją", kad, gi-rdi, jie daro "didele klaidą", kuomet jie stato Sandaros reikalus augščiaus visos tautos reikalių, jis pasakoja tą, kam jis pats netiki, nes jis žino, labai gerai, kad tas jo užmetimas yra netei-sybė.

Jis liepia tautininkams atsis-kyti nuo savo Sandaros, bet vi-siškai "nepatariu" nei sau, nei "savims" atsisakyti nuo savo klerikalės partijos. Jis net dris-ta siulyti gabiems tautininkams "pirmasias vietas", jeigu jie bėgs tarnauti kun. Kemešio klerika-liskoms užmačioms. Ačiu šir-dingai! "Pirmos vietas" gali imponuoti Dr. Rutkauskui ir jam panašiams. Tautininkai eis ir be papirkimų tarnauti tautai, bet tarnauti partijinai kun. Kemešio ar kieno kito politiskai klikai tautininkai neis nei už "pirmasias vietas".

Dyval, kokią gudrią ir po-draug netikusią politiką veda "Darbininko" redaktorius ir kle-rikalų patentuotas vadas!

Atminėm! Mēs pereitam nu-merįjį uždavėm "Naujienoms" keletą klausimų sąryšyje su ap-gavingų daktarų apgarsinimų tal-pinimu ir prašėm į juos aiškiai atsakyti. Mēs iškalo pasakėme, kad "Naujienos" į juos neatsa-kys, kad nei neužsimins savo skaitytojams apie tuos klausimus, bet tik koliosis ir toliaus. Mēs pilnai atspėjome. "Naujienos" išsiskolijo paskutiniiais žodžiais ant "Lietuvos" ir ant p. Balu-čio, bet apie tuos klausimus—nei šnipšt! Gėda, mat, savo locnų skaitytojų...

Mēs su jumis, humbugiškų daktarų-apgavikų agentais, nesikoliosim. Jūs galite ir toliaus savo koliones ant "Lietuvos", ar p. Balučio nors ir kibiras pilti, jūs galite net ir "grąsinti", jūs galite viską, ką norite daryti, bet jūs negalite, jūs nedrįstate, jūs bijotės ant tų klausimų atsakyti, nes nenorite savo locniems skaity-tojams pasirodyti rolyje veidmai-nių, kurie šukauja apie darbininkų skriaudas, o patys juos skriaudiate su pagelba bjauriausiu apgavingų apskelbimui.

Dar vienas dalykas. "Naujie-nų" redakcija mėgina išsiskuti tuomi, kad ji esanti ne tam, kad vesti "Naujienų" biznį, kad jai (redakcijai) esąs pavestas "idė-jinis" dienraščio vedimas.

Toks pasiaiskinimas buty ge-ras "služauinkui", bet jis ne-tinka "Naujienų" redakcijai, nes "Naujienų" redaktorius, p. Gri-gaitis ir kiti, yra ne tik redak-torium, bet ir "Naujienų" ben-drovės dalininku (stockholderiu). Taigi "Naujienų" redaktoriai pa-tys, kaipo stockholderiai, uždar-biauja taisy "puldais", kuriuos jie garsina.

Ar neteisybė? Atsakykit! Jūs neatsakysit, nes negalite dora! atsakyti. Jūs mokate tik gatvi-niais žodžiais išsiskolioti—jums tas taip puikiai prideri!

Prie tos pačios progos mēs skaitome savo pareiga tą patį pasakyti ir "katalikų" organui "Draugui", kuris vėl pradėjo tal-pinti humbugiškų daktarų ap-garsinimus. Svetiškai "Draug" redaktoriai išmetė tas bjaurias sąslavas, o kuomet redaktorium pastoj kunigas Maliauskas, ap-gavikai vėl lenda į laikraščio skiltis,—turbut taipgi dėl "idė-jos..."

Prie tos pačios progos mēs skaitome savo pareiga tą patį pasakyti ir "katalikų" organui "Draugui", kuris vėl pradėjo tal-pinti humbugiškų daktarų ap-garsinimus. Svetiškai "Draug" redaktoriai išmetė tas bjaurias sąslavas, o kuomet redaktorium pastoj kunigas Maliauskas, ap-gavikai vėl lenda į laikraščio skiltis,—turbut taipgi dėl "idė-jos..."

Prie tos pačios progos mēs skaitome savo pareiga tą patį pasakyti ir "katalikų" organui "Draugui", kuris vėl pradėjo tal-pinti humbugiškų daktarų ap-garsinimus. Svetiškai "Draug" redaktoriai išmetė tas bjaurias sąslavas, o kuomet redaktorium pastoj kunigas Maliauskas, ap-gavikai vėl lenda į laikraščio skiltis,—turbut taipgi dėl "idė-jos..."

Prie tos pačios progos mēs skaitome savo pareiga tą patį pasakyti ir "katalikų" organui "Draugui", kuris vėl pradėjo tal-pinti humbugiškų daktarų ap-garsinimus. Svetiškai "Draug" redaktoriai išmetė tas bjaurias sąslavas, o kuomet redaktorium pastoj kunigas Maliauskas, ap-gavikai vėl lenda į laikraščio skiltis,—turbut taipgi dėl "idė-jos..."

jis juos pripažįsta mylinčiais sa-vo tėvyne, gabiais, padoriais, o rytoj, atsisukęs, jis juos išvadina laisvamaniais, nutautėliais, tiky-bos grovovikais, nedorėliais, po-ryt vėl ta pati komedija.

Tiek jau šių "Darbininkas" pats sau prieštaravo šiom at-vėju, kad jį net sunku supai-syti ir sunku sužinoti, ko jis iš-tikro nori.

Sakysim, ir dabar. Po visų komedijų ir komedijelių laike pa-skutinių tarybų tarp tautininkų ir klerikalų-katalikų, jis ir vėl pradeda čiuibėti lakstingalo bal-su, kad, esą, vienybė tarp tų dvi-jų sriovių yra galima. Mēs ži-nome, kad su katalikų visu-me bendras darbas buty gali-mas, nes abi sriovi pripažįsta tautystės principą. Bet su kle-rikalais kun. Maliauskas, kun. Ke-mešio ir Dr. Rutkauskas rūšies jokia vienybė yra negalima. Tą jau praėitis parodė.

Kuomet kun. Kemešis duoda tautininkams "lekciją", kad, gi-rdi, jie daro "didele klaidą", kuomet jie stato Sandaros reikalus augščiaus visos tautos reikalių, jis pasakoja tą, kam jis pats netiki, nes jis žino, labai gerai, kad tas jo užmetimas yra netei-sybė.

Jis liepia tautininkams atsis-kyti nuo savo Sandaros, bet vi-siškai "nepatariu" nei sau, nei "savims" atsisakyti nuo savo klerikalės partijos. Jis net dris-ta siulyti gabiems tautininkams "pirmasias vietas", jeigu jie bėgs tarnauti kun. Kemešio klerika-liskoms užmačioms. Ačiu šir-dingai! "Pirmos vietas" gali imponuoti Dr. Rutkauskui ir jam panašiams. Tautininkai eis ir be papirkimų tarnauti tautai, bet tarnauti partijinai kun. Kemešio ar kieno kito politiskai klikai tautininkai neis nei už "pirmasias vietas".

Dyval, kokią gudrią ir po-draug netikusią politiką veda "Darbininko" redaktorius ir kle-rikalų patentuotas vadas!

Atminėm! Mēs pereitam nu-merįjį uždavėm "Naujienoms" keletą klausimų sąryšyje su ap-gavingų daktarų apgarsinimų tal-pinimu ir prašėm į juos aiškiai atsakyti. Mēs iškalo pasakėme, kad "Naujienos" į juos neatsa-kys, kad nei neužsimins savo skaitytojams apie tuos klausimus, bet tik koliosis ir toliaus. Mēs pilnai atspėjome. "Naujienos" išsiskolijo paskutiniiais žodžiais ant "Lietuvos" ir ant p. Balu-čio, bet apie tuos klausimus—nei šnipšt! Gėda, mat, savo locnų skaitytojų...

Mēs su jumis, humbugiškų daktarų-apgavikų agentais, nesikoliosim. Jūs galite ir toliaus savo koliones ant "Lietuvos", ar p. Balučio nors ir kibiras pilti, jūs galite net ir "grąsinti", jūs galite viską, ką norite daryti, bet jūs negalite, jūs nedrįstate, jūs bijotės ant tų klausimų atsakyti, nes nenorite savo locniems skaity-tojams pasirodyti rolyje veidmai-nių, kurie šukauja apie darbininkų skriaudas, o patys juos skriaudiate su pagelba bjauriausiu apgavingų apskelbimui.

Dar vienas dalykas. "Naujie-nų" redakcija mėgina išsiskuti tuomi, kad ji esanti ne tam, kad vesti "Naujienų" biznį, kad jai (redakcijai) esąs pavestas "idė-jinis" dienraščio vedimas.

Toks pasiaiskinimas buty ge-ras "služauinkui", bet jis ne-tinka "Naujienų" redakcijai, nes "Naujienų" redaktorius, p. Gri-gaitis ir kiti, yra ne tik redak-torium, bet ir "Naujienų" ben-drovės dalininku (stockholderiu). Taigi "Naujienų" redaktoriai pa-tys, kaipo stockholderiai, uždar-biauja taisy "puldais", kuriuos jie garsina.

Ar neteisybė? Atsakykit! Jūs neatsakysit, nes negalite dora! atsakyti. Jūs mokate tik gatvi-niais žodžiais išsiskolioti—jums tas taip puikiai prideri!

Prie tos pačios progos mēs skaitome savo pareiga tą patį pasakyti ir "katalikų" organui "Draugui", kuris vėl pradėjo tal-pinti humbugiškų daktarų ap-garsinimus. Svetiškai "Draug" redaktoriai išmetė tas bjaurias sąslavas, o kuomet redaktorium pastoj kunigas Maliauskas, ap-gavikai vėl lenda į laikraščio skiltis,—turbut taipgi dėl "idė-jos..."

Prie tos pačios progos mēs skaitome savo pareiga tą patį pasakyti ir "katalikų" organui "Draugui", kuris vėl pradėjo tal-pinti humbugiškų daktarų ap-garsinimus. Svetiškai "Draug" redaktoriai išmetė tas bjaurias sąslavas, o kuomet redaktorium pastoj kunigas Maliauskas, ap-gavikai vėl lenda į laikraščio skiltis,—turbut taipgi dėl "idė-jos..."

Prie tos pačios progos mēs skaitome savo pareiga tą patį pasakyti ir "katalikų" organui "Draugui", kuris vėl pradėjo tal-pinti humbugiškų daktarų ap-garsinimus. Svetiškai "Draug" redaktoriai išmetė tas bjaurias sąslavas, o kuomet redaktorium pastoj kunigas Maliauskas, ap-gavikai vėl lenda į laikraščio skiltis,—turbut taipgi dėl "idė-jos..."

Prie tos pačios progos mēs skaitome savo pareiga tą patį pasakyti ir "katalikų" organui "Draugui", kuris vėl pradėjo tal-pinti humbugiškų daktarų ap-garsinimus. Svetiškai "Draug" redaktoriai išmetė tas bjaurias sąslavas, o kuomet redaktorium pastoj kunigas Maliauskas, ap-gavikai vėl lenda į laikraščio skiltis,—turbut taipgi dėl "idė-jos..."

Prie tos pačios progos mēs skaitome savo pareiga tą patį pasakyti ir "katalikų" organui "Draugui", kuris vėl pradėjo tal-pinti humbugiškų daktarų ap-garsinimus. Svetiškai "Draug" redaktoriai išmetė tas bjaurias sąslavas, o kuomet redaktorium pastoj kunigas Maliauskas, ap-gavikai vėl lenda į laikraščio skiltis,—turbut taipgi dėl "idė-jos..."

Prie tos pačios progos mēs skaitome savo pareiga tą patį pasakyti ir "katalikų" organui "Draugui", kuris vėl pradėjo tal-pinti humbugiškų daktarų ap-garsinimus. Svetiškai "Draug" redaktoriai išmetė tas bjaurias sąslavas, o kuomet redaktorium pastoj kunigas Maliauskas, ap-gavikai vėl lenda į laikraščio skiltis,—turbut taipgi dėl "idė-jos..."

Prie tos pačios progos mēs skaitome savo pareiga tą patį pasakyti ir "katalikų" organui "Draugui", kuris vėl pradėjo tal-pinti humbugiškų daktarų ap-garsinimus. Svetiškai "Draug" redaktoriai išmetė tas bjaurias sąslavas, o kuomet redaktorium pastoj kunigas Maliauskas, ap-gavikai vėl lenda į laikraščio skiltis,—turbut taipgi dėl "idė-jos..."

Prie tos pačios progos mēs skaitome savo pareiga tą patį pasakyti ir "katalikų" organui "Draugui", kuris vėl pradėjo tal-pinti humbugiškų daktarų ap-garsinimus. Svetiškai "Draug" redaktoriai išmetė tas bjaurias sąslavas, o kuomet redaktorium pastoj kunigas Maliauskas, ap-gavikai vėl lenda į laikraščio skiltis,—turbut taipgi dėl "idė-jos..."

Prie tos pačios progos mēs skaitome savo pareiga tą patį pasakyti ir "katalikų" organui "Draugui", kuris vėl pradėjo tal-pinti humbugiškų daktarų ap-garsinimus. Svetiškai "Draug" redaktoriai išmetė tas bjaurias sąslavas, o kuomet redaktorium pastoj kunigas Maliauskas, ap-gavikai vėl lenda į laikraščio skiltis,—turbut taipgi dėl "idė-jos..."

Prie tos pačios progos mēs skaitome savo pareiga tą patį pasakyti ir "katalikų" organui "Draugui", kuris vėl pradėjo tal-pinti humbugiškų daktarų ap-garsinimus. Svetiškai "Draug" redaktoriai išmetė tas bjaurias sąslavas, o kuomet redaktorium pastoj kunigas Maliauskas, ap-gavikai vėl lenda į laikraščio skiltis,—turbut taipgi dėl "idė-jos..."

Prie tos pačios progos mēs skaitome savo pareiga tą patį pasakyti ir "katalikų" organui "Draugui", kuris vėl pradėjo tal-pinti humbugiškų daktarų ap-garsinimus. Svetiškai "Draug" redaktoriai išmetė tas bjaurias sąslavas, o kuomet redaktorium pastoj kunigas Maliauskas, ap-gavikai vėl lenda į laikraščio skiltis,—turbut taipgi dėl "idė-jos..."

Prie tos pačios progos mēs skaitome savo pareiga tą patį pasakyti ir "katalikų" organui "Draugui", kuris vėl pradėjo tal-pinti humbugiškų daktarų ap-garsinimus. Svetiškai "Draug" redaktoriai išmetė tas bjaurias sąslavas, o kuomet redaktorium pastoj kunigas Maliauskas, ap-gavikai vėl lenda į laikraščio skiltis,—turbut taipgi dėl "idė-jos..."

Prie tos pačios progos mēs skaitome savo pareiga tą patį pasakyti ir "katalikų" organui "Draugui", kuris vėl pradėjo tal-pinti humbugiškų daktarų ap-garsinimus. Svetiškai "Draug" redaktoriai išmetė tas bjaurias sąslavas, o kuomet redaktorium pastoj kunigas Maliauskas, ap-gavikai vėl lenda į laikraščio skiltis,—turbut taipgi dėl "idė-jos..."

Prie tos pačios progos mēs skaitome savo pareiga tą patį pasakyti ir "katalikų" organui "Draugui", kuris vėl pradėjo tal-pinti humbugiškų daktarų ap-garsinimus. Svetiškai "Draug" redaktoriai išmetė tas bjaurias sąslavas, o kuomet redaktorium pastoj kunigas Maliauskas, ap-gavikai vėl lenda į laikraščio skiltis,—turbut taipgi dėl "idė-jos..."

Prie tos pačios progos mēs skaitome savo pareiga tą patį pasakyti ir "katalikų" organui "Draugui", kuris vėl pradėjo tal-pinti humbugiškų daktarų ap-garsinimus. Svetiškai "Draug" redaktoriai išmetė tas bjaurias sąslavas, o kuomet redaktorium pastoj kunigas Maliauskas, ap-gavikai vėl lenda į laikraščio skiltis,—turbut taipgi dėl "idė-jos..."

Prie tos pačios progos mēs skaitome savo pareiga tą patį pasakyti ir "katalikų" organui "Draugui", kuris vėl pradėjo tal-pinti humbugiškų daktarų ap-garsinimus. Svetiškai "Draug" redaktoriai išmetė tas bjaurias sąslavas, o kuomet redaktorium pastoj kunigas Maliauskas, ap-gavikai vėl lenda į laikraščio skiltis,—turbut taipgi dėl "idė-jos..."

Prie tos pačios progos mēs skaitome savo pareiga tą patį pasakyti ir "katalikų" organui "Draugui", kuris vėl pradėjo tal-pinti humbugiškų daktarų ap-garsinimus. Svetiškai "Draug" redaktoriai išmetė tas bjaurias sąslavas, o kuomet redaktorium pastoj kunigas Maliauskas, ap-gavikai vėl lenda į laikraščio skiltis,—turbut taipgi dėl "idė-jos..."

Prie tos pačios progos mēs skaitome savo pareiga tą patį pasakyti ir "katalikų" organui "Draugui", kuris vėl pradėjo tal-pinti humbugiškų daktarų ap-garsinimus. Svetiškai "Draug" redaktoriai išmetė tas bjaurias sąslavas, o kuomet redaktorium pastoj kunigas Maliauskas, ap-gavikai vėl lenda į laikraščio skiltis,—turbut taipgi dėl "idė-jos..."

Prie tos pačios progos mēs skaitome savo pareiga tą patį pasakyti ir "katalikų" organui "Draugui", kuris vėl pradėjo tal-pinti humbugiškų daktarų ap-garsinimus. Svetiškai "Draug" redaktoriai išmetė tas bjaurias sąslavas, o kuomet redaktorium pastoj kunigas Maliauskas, ap-gavikai vėl lenda į laikraščio skiltis,—turbut taipgi dėl "idė-jos..."

Prie tos pačios progos mēs skaitome savo pareiga tą patį pasakyti ir "katalikų" organui "Draugui", kuris vėl pradėjo tal-pinti humbugiškų daktarų ap-garsinimus. Svetiškai "Draug" redaktoriai išmetė tas bjaurias sąslavas, o kuomet redaktorium pastoj kunigas Maliauskas, ap-gavikai vėl lenda į laikraščio skiltis,—turbut taipgi dėl "idė-jos..."

Prie tos pačios progos mēs skaitome savo pareiga tą patį pasakyti ir "katalikų" organui "Draugui", kuris vėl pradėjo tal-pinti humbugiškų daktarų ap-garsinimus. Svetiškai "Draug" redaktoriai išmetė tas bjaurias sąslavas, o kuomet redaktorium pastoj kunigas Maliauskas, ap-gavikai vėl lenda į laikraščio skiltis,—turbut taipgi dėl "idė-jos..."

Prie tos pačios progos mēs skaitome savo pareiga tą patį pasakyti ir "katalikų" organui "Draugui", kuris vėl pradėjo tal-pinti humbugiškų daktarų ap-garsinimus. Svetiškai "Draug" redaktoriai išmetė tas bjaurias sąslavas, o kuomet redaktorium pastoj kunigas Maliauskas, ap-gavikai vėl lenda į laikraščio skiltis,—turbut taipgi dėl "idė-jos..."

Prie tos pačios progos mēs skaitome savo pareiga tą patį pasakyti ir "katalikų" organui "Draugui", kuris vėl pradėjo tal-pinti humbugiškų daktarų ap-garsinimus. Svetiškai "Draug" redaktoriai išmetė tas bjaurias sąslavas, o kuomet redaktorium pastoj kunigas Maliauskas, ap-gavikai vėl lenda į laikraščio skiltis,—turbut taipgi dėl "idė-jos..."

Prie tos pačios progos mēs skaitome savo pareiga tą patį pasakyti ir "katalikų" organui "Draugui", kuris vėl pradėjo tal-pinti humbugiškų daktarų ap-garsinimus. Svetiškai "Draug" redaktoriai išmetė tas bjaurias sąslavas, o kuomet redaktorium pastoj kunigas Maliauskas, ap-gavikai vėl lenda į laikraščio skiltis,—turbut taipgi dėl "idė-jos..."

Prie tos pačios progos mēs skaitome savo pareiga tą patį pasakyti ir "katalikų" organui "Draugui", kuris vėl pradėjo tal-pinti humbugiškų daktarų ap-garsinimus. Svetiškai "Draug" redaktoriai išmetė tas bjaurias sąslavas, o kuomet redaktorium pastoj kunigas Maliauskas, ap-gavikai vėl lenda į laikraščio skiltis,—turbut taipgi dėl "idė-jos..."

Prie tos pačios progos mēs skaitome savo pareiga tą patį pasakyti ir "katalikų" organui "Draugui", kuris vėl pradėjo tal-pinti humbugiškų daktarų ap-garsinimus. Sveti

tuotasi iš jų kandidatų balsų: Jurgelionis gavo 885 balsus, Neviackas 876, Dr. Matulaitis 992. Iš viso balsavimuose dalyvavo 3,277 balsai, kas parodo, kad socialistų susivienijime sulaukiamai visai mažas skaitlis; vargiai višija 1,000, nes laike rinkimų jie paprastai, kaip vokiečiai ties Verdunu—visi ant fronto, kuomet daugelis tautininkų ir partijų pasilieką namie ir neabsoluoja.

Rinkimų Pasekmės.

Zemias paduodame pilną rinkimų atskaitą. Ypatos, kurių vardai atspausiti didelėmis juodomis raidėmis, yra išrinkti į urdus: Ant Prezidento: kiek gavo balsų: F. Žilavskas, Scranton, Pa. 1101 ST. GEUGUIS, Shenandoah, Pa. 1291 Kl. Jurgelionis, Chicago, Ill. 885 Ant Vice-Prezidento: P. Mikolaitis, Hudson, N. Y. 956 J. BALTRUSAITIENE Pittsburg, 1507 Pr. Kibortas, Chicago, Ill. 751 Ant Sekretoriaus: A.B. STRIMAITIS, New York. 2396 M. J. Vokietaitis, N. Haven, Ct. 543 A. S. Čepanaitis, Edwardsville, 296 Ant Kanceliaus: T. PAUKSTIS, Pittsburg, Pa. 1898 J. Neviackas, Brooklyn, N. Y. 876 J. Skritulskas, New Britain, Ct. 451 Ant Izdo Globėjų: T. ASTRAMSKAS, Philadelphia. 1700 K. VARASIUS, Pittsburg, Pa. 1230 J. M. Danielius, Brooklyn, N. Y. 1019 M. J. Damjanaitis, Chicago, Ill. 719 S. T. Tananavičius, Chicago, Ill. 715 V. Ambraziūvičius, Newark, N.J. 822 Ant Dr. Kvotėjo: DR. J. SLIUPAS, Scranton, Pa. 1899 Dr. F. Matulaitis, Boston, Mass. 992 Dr. A. L. Graičunas, Chicago. 296 Viršmintę išrinktą valdybą dar turės užtvirtinti SLA, Seimas, kuris prasidės Pittsburg 5 d. birželio.

MOKSLEIVIŲ ATSAKO-MYBĖ.

Nedaug mes lietuviai turime moksleivių, bet patvėlusį j juos, kokiais keliais jie eina, net gėda ir pasakyti. Neturėčiau nieko priešingų prieš tuos, kurie yra tikrai pradininiai, bet esu priešingas tiems, kurie jau yra pasiekę kiek augstesnę mokslo ir skaito save mokytais ir išmintingais. Ne sykį man teko išgirsti tą išsireikšmą iš tų moksleivių burnos, kurie skleidžia ir aiškina brolybę ir lygybę. Bet patys sau sako: "Aplėdęs mokyklą tai, kad suksiu tai suksiu tamsuosius kiek tik galėsiu, nes jie nesupras mano sukybių." Ar tai šitokia moksleivio užduotis, ar tai šitokie moksleivio tikslas eiti mokyklon, kad išmokyti, kaip savo tikrus brolius nukariauti? Ne, brangus moksleivi, jeigu tokios tamstos mintys, tai nėsi vertas įeiti į tos šventyklos kambarį, nėsi vertas atsisėsti į mokyklos kėdę. Nėsi vertas žiūrėti savo mokytojų į akis. Jeigu tu, mėlasis moksleivi, atvykai mokyklon su tikslu išmokyti kaip nukariauti tuos, kurie neturi progos pasiekti jokio mokslo; jeigu tavo troškimu yra, kad aplėdęs mokyklą sukranti turtus be atsiužėjimo į teisingumą—tai, brolai, moksleivi, geriau tau būtų aplėsti tą šventyklos vietą ir nežeminti kitų moksleivių vardo. Arba, nelaukdamas nieko, padėk ranką ant širdies ir paklausk savęs: Koks buvo mano tikslas keliant mokyklon? Ar išmokyti sukybės, ar suprašti kitų sukybės ir jas parodyti tiems, kurie jų nemato? Taigi suprantamas dalykas, kad tavo tikslas buvo keliant mokyklon ir išmokyti ką geresnio ir rimtesnio, ne sukybės.

Taigi ir mūsų visuomenė žiūri su pasididžiavimu į praeitį, kad moksleivija yra nuveikusi daug labo žmonijai. Ir delto ji laukia ir iš mūsų moksleivių ko geresnio. Ir ji laukia su atvira širdžia, kada moksleivija stos į jų eiles ir kovos prieš skurdą ir sukybės; bet jeigu tu, brangus moksleivi, išmoksi tikrai sukybės, tai sau nerasi vietos tarpe jų. Gal tau pasiseks sugriebti vienas doleris neteisingai, bet atmink, kad tas pasklis po plačią pasaulę ir niekas tavimi netikės. Kad ir pamatysi savo padarytą klaidą, ir norėsi sugrįžti prie teisybės, bus per vėlu.

Atmink, brangus moksleivi, kad tavo užduotis yra išmokyti draugiskumo ir gelbėti tiems, kurie yra nelaimingiesi už tave, kad galėtum būti jų vadovu ir nuveikti ką geresnio ir praklimesnio savo tautai ir visuomenės labui.

J. Kaulinas.

Francois Marie Arouet de Voltaire.

Zadigas Babylonietis.

(Vertė K. Vairas)

Aklas ant Vienos Akies.

Babylone, viešpatuojant karaliu Moabdarui, gyveno jaunas vyras vardu Zadigas, gero prigimto bado, apsišvietęs ir gerai išauklėtas. Nors jis buvo jaunas ir turtingas, tačiau buvo išmokęs suvaldyti savo geidulius; savo užsilaikyme nebuvo štyvas nei nerangus, nebandydavo kiekvieną darbą pavesti asitriai proto kritikai, bet visados buvo pasiryžęs nemaža ir atleisti žmonėms dėl to, kad pripažindavo juos turint savo silpnības.

Reikėdavo stebėtis, kad, nors ir turėjo lanką išmintį, jis niekados nesistengdavo pasirodyti kitiems su garšiomis, triukšmingomis ir nepamatuotomis nuomonėmis, su kritika kitų, su kreivais sprendimais ir su kitokiais tuščiais žodžiais bei sakiniiais, kas Babylone buvo žinoma, kaip pasikalbėjimas. Pirmoje Zoroastro knygoje jis išmoko, kad savyneilė yra tai puslė prieš vėją, nuo kurio ji gali su triukšmu trukti.

Virš visoko, Zadigas niekados nesigirdavo savo pasielgimais tarp moterų, nei niekados nebandydavo paremti nuomonę, pažeminančią gražiąją lytį. Jis buvo praklinos dvasios ir niekados nesibijodavo padaryti labą kadir nedekingam žmogui, atsimindamas didįjį Zoroastro įsakymą: "Kada valgai, duok ir šuniui, nors jis kartais tau ir įkanda." Jis buvo taip išmintingas, kaip tai yra galima žmogui būti išmintingui, nesą ir stengdavosi tarp išmintingųjų gyventi.

Tyrinėjęs senovės Chaldejų mokslus, jis pažino gamtos filiozofijos principus, bent tokius, koki tuokart buvo žinomi; jis žinojo apie metafiziką tiek, kiek buvo apie ją žinoma bile gadyneje, tai yra—nedaug arba ir visiška nieko. Jis buvo tvirtai įsitikinęs, nežiurint tų laikų filiozofijos, kad metus sudaro tris šimtai šešiosdešimtys penkios dienos ir šešios valandos ir kad saulė yra pasaulio centre. Bet kuomet vyriausieji magai pasakė jam, su didele rustybe, jog jo nuomonė esanti pavojinga ir klaidinga, ir jog tik valstybės prieštai gali tikėti, kad saulė suks aplinkui savo ašies, ir jog metus sudaro dvylika mėnesių, —jis išmintingai prikando savo liežuvį su dideliu padorumu ir nuolankumu.

Turėdamas didelius turtus ir, pertai,—daug draugų, gerai suaugęs, gražios stovylos, padoraus mūnījimo, turėdamas prakilią ir atvira širdį, jis lengvai sau įsivaizdino busiąs laimingas. Jis rengėsi vesti sau už pačią Semirą, kuri, pagal savo gražumą, kilnę ir turta buvo pirmoji mergina visame Babylone. Jis ištikrųjų ir širdingai mylėjo tą merginą, ir ji taip pat kuokarsčiausiai jį mylėjo.

Beveik jau buvo atėjusi ra laiminga valanda, kuomet moterystės ryšys būtų ant visados juos sujungęs,—jiemdvim pasiataikė vaikštinėti už miesto, uksienų senų palmų, kurios puosia Eufrato pakraščius, iz čia pamatė prisitariant keletą su kardais ir lankais apsiginklavusių vyrų. Tai buvo tarnai jauno Orkano, ministerio giminaičio, kuriam jo dėdės pakalikai pripasakėjo, kad viską gali daryti, nesibijodamas jokios atsakomybės. Jis neturėjo nei vienos tų gražių ypatybių, kuriomis pasižymėjęs buvo Zadigas; tačiau, manydamas apie save kuogeriausiai, jis taip turėjo persitikrinti, jog esama ir augštesnių už jį žmonių. Šis pavydas, kurs laubjausiai veikė jį to tuštybe, padarė tai, jog jis įsivaizdino, būk iki pat ausų įsimylėjęs Semirą; taigi jis ir pasiryžo ją pagriebti. Jo pasiuntiniai užpuolė ant jos; sumišimo laike jie sužeidė ją ir liejo kraują ypatos, kurią paregėję net tigras nuo kalno Imaus apsisvertų. Ji šaukė iš dangu su skundu. Ji šaukė dar:

— Brangus mano sužadėtinai! Jie atplėšia mane nuo žmogaus, kurį aš myliu.

Nepaisydama savo pavojaus, ji tik rupinosi likimu Zadigo, kurs, tuo tarpu, gynėsi iš visų spėkų, kokiais jame sukėlė pavojaus valanda ir tikroji meilė. Su pagelba tikrai dviejų vergų jis pavijo į šalį užpuolikus ir nunešė namon sukrutą ir be sąmonės Semirą.

Atmėrkusi savo akis ir paregėjusi išgelbėtoją, tarė:

— O, Zadige! Ikišiol aš mylėju tave, kaip savo bušimajį vyrą; dabar-gi mylėsiu, kaip išgelbėtoją mano gyvasties ir garbės!

Niekados nebuvo taip giliai paliestos širdies, kaip Semiros. Niekados gražesnės lupos neišreikšė tokio sujudinancio sentimento, ir tuose žodžiuose buvo įkvėpimas proto ir jausmo, buvo gilių giliausioji meilė.

Jos žaidza buvo lengva ir vėliai užgijo. Zadigas buvo pažais tas pavojingiau; vilyčia patalė jam prie pat akies ir gana giliai įsmigo. Semira vienval trūkdė Dangu, maldaudama, kad jos mylimasis pasveiktų. Jos akis nuolatos maudėsi ašarose; nekantariai ji laukė tos laimingos valandos, kada Zadigo akis pažvelgs jos akynsa; bet puliai, kurie rinkosi žaizdoje, atrodė baidus ir Semira bijojosi už Zadigo akį. Nieko nelaukiant, į Memphisą buvo pasiųstas pasiuntinys pas didįjį gydytoją Hermesą, kuris ir atkeliavo su daugybe įvairių prietaisų. Jis aplankė ligonį ir parodė, kad šis netebsk akies. Jis pasakė net, kokią dieną ir kokią valandą ta nelaimė turėsianti atsitikti.

— Jei tai būtų dešimioji akis, —sakė jis,—aš lengvai galėčiau ją išgydyti; bet žaizdos kairioje akyje yra nepagydomos.

Visas Babylonas apraudojo Zadigo likimą ir gerbė didį Hermesą mokslą.

I dvi dienas votis pratruko, puliai išbėgo savaime, ir Zadigas visiškai pasveiko. Hermesį parasė knyga, kurioje išrodinėjo, kad tos akies negalima buvo išgydyti. Zadigas neskaitė tos knygos,—bet kaip tik jis galėjo išeiti iš namų, tuojau nusėjo su vizita pas tą, kurioje turėjo visas savo busimosios laimės viltis ir dėlei kurios vienos jis ir tenorejo turėti abidvi akis. Semira per tris paskutiniąsias dienas buvo kaime. Jis pakeltyje jau sužinojo, kad ta gražioji mergina jaučia nepergalima pasijaurėjimą vienakiui žmogui, tad tą patį vakarą ir susižiedavo su Orkanu. Išgirdęs tokią naujieną, jis nuaplo ir pargriuvo ant žemės. Jo susikrimitas tik neprivėdė jo prie paties keršto. Ilgai jis blogai jautėsi; pagaliau protas paėmė viršų ir šiaip-taip suminkštino jo likimo žiaurumą.

— Kadangi,—jis tarė sau,—taip smarkiai nukentėjau dėlei moters, išauklėtos rumuose, tad dabar apsisėsiu su paprasta šiaip piliečio duktere!

Pasirinko jis sau Azorą, labai išmintingą merginą iš geriausių šeimynos visame mieste. Jis apsisėdė su ja ir per tris mėnesius gyveno didžiausioje meilėje ir gražiausioje vienybėje. Tik jė pastebėjo, kad ji buvo šiek tiek lengvamanė; ji taipgi buvo linkusi manyti, jog visi gražaus veido vyrai esą tobuli ir išmintingi.

Nosis.

Vieną rytmetį Azora sugrįžo iš pasivaikščiojimo dideliaisais įsikarsčiavusi ir vienval sukavo.

— Kas tau pasidarė, mylimoii mano moterėle,—paklausė įsiai.

— Kas tave taip sujundino?

— Taigi,—atsakė įnai,—ir tu butum taip pat susijundęs, jei butum matęs tai, ką aš regėjau! Aš užėjau aplankyti jauną našlę Kosruvienę, kuri, laike praėjusiųjų dviejų dienų, supylė kapą savo jaunam vyrui, netoli upelio, kurs teka per pievą. Ji prisiekė dangui, nesusivaldyda ma savo nusiminime, buti prie to upelio tol, kol jo vanduo plauks...

— Taip,—pasakė Zadigas,—jina yra gera moteris ir ji mylėjo savo vyrą su didžiausiu pasišventimu.

— Ah,—atkiro Azora,—o ar tu žinai, ką ji darė, kuomet aš užėjau pas ją?

— Ką-gi tokio, mano dailioji Azora? Bene manė ji nukreipti į šalį upelio vandenį?

Azora taip ilgai peikė ir užsiuldinėjo ant tos jagnos našlės, kad Zadigui jau nebeteško toksai jo moters dorybių apreiškimas.

Zadigas turėjo draugą vardu Kadoras; tai buvo toks jaunas žmogus, kuriame Zadigo pati su-sekė daugiau dorybių, negu bi' kokiame kitame žmogui. Ji padarė jį savo ištikimu draugu ir igijo, aciū geroms dovanoms, didelį jo pasitikėjimą. Azora, perleidusi dvi dieni su savo drauge kaime, trečią dieną sugrįžo namo. Tarnai pasakė jai, su asaromis akyse, buk jos vyras staiga miręs diena prieš jai sugrįšiant; buk jie bijoję umai pranešti jai apie tą apvėrtinę atsitikimą; buk jie dabar jau laidojo jo lavoną šeimynos karste, daržo gale. Ji verkė, draskė sau plaukus ir prisiekė pati eisianti drauge su juo karstam.

Vakare Kadoras prašė jos pavelijimo pasilikti prie jos ir drauge su ja verkė. Ant rytojaus jiedu jau mažiau teverkė i drauge valgė pietus. Kadoras pasakė jai, buk jos vyras užrašęs jam didesnę dalį savo turty ir buk jam busianti didelė laimė, jei ji panorėsianti pasidalinti su juom tuo turtu. Moteris verkė, siuto, bet pagaliau pasidarė ramesnė ir mandagesnė. Jiedu jau gan ilgokai pasėdėjo prie pietų ir prie vakarienės. Dabar jiedu kalbėjosi su daug didesniu bendru užsitikėjimu.

Azora galėjosi vėlionio vyro, bet savo keliu prirodinėjo jį turėjus daug silpnų ir blogų pusių, kurių nėra pas Kadorą.

Laikė vakarienės Kadoras ėmė skustis, buk jam pradėję smarčiai skaudėti dantį. Labai susirupinusi moteris stengėsi jam pagelbėti, prinešė visokieriopų esencijų, bandė ir visokių vaistų, kad tik palengvintu jo supulius. Drauge ir vaitoję, apgailestaudama, kad Hermes'o nėra Babylone. Ji net bandė prislytėti prie to šono, kuriame Kadoras jautė, kaip sakėsi, tą smarkų skaudėjimą.

— Ar tau dažnai taip užseina?

— Ji klausė, sulaikydama kvapą.

— O, kartais tie skausmai atveda mane prie pat kapų kranto,—atsakė Kadoras,—bet-gi, sakoma, yra vienintelis dalykas, kurs galėtų mane išgydyti: prie skaudamos vietos reikia pridėti neseniai pasimirusio žmogaus nosį.

— Ištikrųjų, bet-gi ir keistas vaistas,—pastebėjo Azora.

— Nei kiek ne keistesnis už Aruon'o maišelį nuo apopleksijos.—Ši nuomonė dar padidino jo jauno vyro išmintį moters akyse, ir ji jau pasiryžo veikti.

— Esmi tikra,—tarė ji,—kad angelas Izraelis, kuomet mano vyras žengs per tiltą Tėnavor, nesulaikys jo dėlei to, kad jo nosis antrame gyvenime bus kiek trumpesnė, negu ji buvo pirmame!

Tai pasakiusi, paėmė skustuva, nuėjo pas vyro karstą, aplaistė jį savo asaromis ir prisitartin, kad nupjovus nosį Zadigui, kurs kaip ilgą gulėjo karste. Zadigas greitai pašoko, viena ranka laikydamas nosį, o kita ranka stumdamas į šalį skustuva:

— Ponute,—jis prašeko:—nešukauk taip garšiai ant jaunios Kosruvienės. Sumanymas nupjauti man nosį visai prilygsta nukreipimui į šalį upelio vandens...

(Toliaus bus)

Vandenyno gilumas.

Birželio 2 d., 1912 m. vokiečių laivas Planet nuleido lyną juron ties Filipin salų Mindanao ir ly nas grimzo dangiui kaip šešias angl. mylias. Visą tą ilgį prie lino priištasis svarimas grimzdo per vandenį staciai žemyn.

Iki to laiko giliausia vandenyno vieta buvo laikoma toji, kurią surado Suv. Valstijų laivas Nerotis Guamo salą; ji buvo šėsių mylių be vienuolikos sieksnių. Tas laivas surado ją, betyrinėdamas jūros dugną, tiesiant Amėrikos kabelį, kuris dabar sujungia Manilą, Guamą, Midway ir Honolulu su San Francisco.

Sitos gilumos yra tokios didelės, kad į jas įmetus Himalajų kalnus dar pusės mylios trukty iki paviršiu. Jos paveržė pirmystę iš Vakarų Indijos gilumos arti Haiti ir Porto Rico, atstros 1902 m. Suv. Valstijų laivo Dolphin, kuri yra 3¼ mylios gilumo. Tai yra giliausios iki šiol žinomos vietos, bet negalima sakyti, kad jau gilesnių už jas nėra, nes dideli vandenyno plotai nėra dar išmatuoti. Atlantikas ir Ramusis vandenynai turi vidutinį, 3 mylių gilumą, bet net šitokių gilumų nelengva tankiais protarpiais išmatuoti ant tokio didelio ploto.

Sitais matavimais surasta daug įdomių dalykų. Pav., yra surasta, kad didesnėji Atlantiko dalis turi tris mylias gylio, bet jame guli nugrimdusi sausuma gilybės je pusantros mylios, kuri keliose vietose visai išsikiša iš vandens. Viena tokių išsikišusių vietų yra Sv. Alenos sala, kur Napoleonas buvo ištremtas. Šita sausuma esą yra žuvusioji Atlantida; kuri kadais buvusi viršui vandens ir buvusi apgyventa. Yra pasakojama, kad jai begrimzdant žmonės išsisklaidė į rytus ir vakarus. Stebėtini davadai bendros paigos Aigoro ir Vidurinės Amerikos žmonių, randami jų architektūroje, jų piramidose, jų tokiuose pat kalendoriuose, jų bendruose žodžiuose. Galima būtų išsiskirti, jei būtų pripažinta, kad jie kadaisia gyveno pranykusioje sausumoje.

Iki žmonės nepradėjo kabelio tiesti, vandenyno dugnu, nebuvo didelio reikalo jo gilumas žinoti. Kabelis yra dviejų colių storio, turi daugybę vielių, kurios iš visų pusių aplieta švimi. Jis yra labai sunkus. Nuvyniojus, sakysime, tris, ar keturias mylias ilgio, ties laivo užpakaliu jaučiama labai didelis traukimas. Jei tik neat-sargiai apsieinama, tai jis trūksta pusiau. Keletas kabelių yra prazuve šitaip nutrukus. Žinojimas tojo gilumo, ir kurį jis yra nuleidžiamas, padeda tiems, kurie jį leidžia, surasti galimus budus su-mažinimui svarumo ir tokiu būdu dažnai kabelis išgelbima. Taigi šitam ir reikalinga gilumos išmatuoti.

Matuojant šitas vandenyno gilumas, didele sunkenybe buvo svarbi lyнас tokio stiprumo, kuris jo mylių ilgio sunkumą atlaikytų. Ant galo buvo išbandyta viela vartojama pianų dirbimui ir surasta, kad ji šitam tikslui geriausiai tinka. Šita viela yra tokia plona, kad 400 jos pėdų sveria vos tik 80 svarų. Su skandinaviu sveriančiu 60 svarų, visas pakabinamasis sunkumas išneša 140 svarų, o vielos tempiamasis stip-rumas yra 200 svarų. Iš to mato-mo, kad su šita viela galima būtų pasiekti tris, ar keturias mylias giliaus, negu dabar surastosis gilumos siekia.

Laivas, matuodamas gilumą, meta lyną su prikabinutu prie jo galo sunkumi ir leidžia jam kristi taip smarkiai, kaip tik vanduo leidžia. Bet kai-kurių vandenynų gilumas tokis didelis, kad pasi-eina laukai valandą ir daugiau, kol švinas dugną pasiekia. Yra smagu žiūrėti, kaip lynas grįsta, ir krijas sukasi, matuodamas ly-no ilgį; tarytum švinas puola ir patį žemės vidurį.

Švinas prie vielos galo yra taip prikabinatas, kad dugną pasiekęs jis atsikabina. Tas užvaduoja traukima 60 svarų švino atgal mylias vandens, kuris jį sulaiko. Šitie plonėji čiuoptuvai yra vienintėlis priemonėmis, kuriomis žmogus sužino apie ano pasaulio būdą giliai po vilnimis, viršum kurių jis plaukia. Šita planija viela sužinota daug dalykų. Pav., sužinota vandenyno temperatūra. Prie nuleidžiamų vandenin lynų yra pritaissoma termometrai ir jie temperatūrą teisingai užregistruoja. Šitokių būdų yra sužinota, kad per pirmuosius 600 sieksnių jūros vandens temperatūra tolydžio eina žemyn. Pasiekus 2 mylių gylį vanduo yra prie užšalimo laipsnio; tik per du laipsnius jis neužšala. Vandenyno gilumos net ties pusiauju (ekvatorium) turi 35 laipsnius. Vienok vanduo ant paties dugno nuo vidinio žemės karščio yra laipsniui šiltesnis.

Vandens spaudimas gilumose yra tokis baisus, kad jokia prietaisa, kurią žmogus yra padaręs negali atlaikyti net keliuose šimtuose pėdų po paviršium. Jei, sakysime, naras nusileidžia į vandenį šimtą pėdų, tai jo krutinė turi atlaikyti tokio vandens slaugos spaudimą, kokį turi jo paviršius ir šimto pėdų augščio. Bet žmogaus sudėjimas yra pastebėtinai išlaikus ir jei davus laiko prisitaikyti, tai krutinė suslegty orą savyje taip, kad jojo spaudimas galėtų atsilaukyti vandens spaudimui. Jei šitaip pripiltą su-spaustų gazų kūną prisitaikys prie tų sąlygų, kurios yra giliau-mose, staiga ištrauktum ant paviršio, tai jis trukty nuo veržimo kaip bemaiai.

Jei skrynelę vienos pėdos ilgio, pločio ir augščio su oro erčia viduje norėtume nuleisti į jurą vieną mylių gylio, tai ji turėtų būti tiek tvirta, kad galėtų atsilaukyti apie 200 tonų spaudimui iš kiekvienos pusės; kitaip ji bus sutruškinta.

Įdomus išbandymas sykį buvo padarytas šiltnuose kraštuose, kuri parodė vandenyno temperatūros principus ir spaudimą. Bu-ris smagumų įieškotojų užsimanė atsaldyti šampaną vandenyno gilybė. Tuoju tikslu priištą bonkos ant ilgų šniurų, nuleista į vandenį ir palikta ten per nak-tį. Ant rytojaus ištraukė bonkas ir pamatė, kad jos šaltos kaip ledas. Bet atkimšus kamščius pasirodė, kad bonkose buvo ne šampanas, tik jurų vanduo.

F. J. Haskin.

Įdomus išbandymas sykį buvo padarytas šiltnuose kraštuose, kuri parodė vandenyno temperatūros principus ir spaudimą. Bu-ris smagumų įieškotojų užsimanė atsaldyti šampaną vandenyno gilybė. Tuoju tikslu priištą bonkos ant ilgų šniurų, nuleista į vandenį ir palikta ten per nak-tį. Ant rytojaus ištraukė bonkas ir pamatė, kad jos šaltos kaip ledas. Bet atkimšus kamščius pasirodė, kad bonkose buvo ne šampanas, tik jurų vanduo.

Gilumų spaudimas sumažino kamščius, vynos išbėgo ir i bonkas pribėgo vandens.

Kita vandenyno gilumų ypaty-be yra visiškai saulės šviesos nebuvimas. Šviesa pasiekia vand-nyno gilumą tik vidudieniu, kuomet saulės spinduliai krinta stačiai. Diena po vandens paviršium yra trumpa, sutemos ilgos, o tamsos valandos dar ilgesnės. Net ir prie geriausios šviesos, tie spinduliai, kurie leidžia daiktus matyti, pasiekia tik kelis šimtus pėdų. Šitie spinduliai galima už-rekorduoti ant fotografinės lente-lės ir todėl galima nutraukti gi-lumų paveikslą, kurių žmogus ne-galėtų matyti, net jei ir pavyktų jam laimingai nusileisti į jas.

Pačioj apačioj yra visiškai tamsa. Daugelis gilybių sutvėrimų yra be akių, nes ten nėra švie-sos, su kuria jie galėtų matyti. Kiti jų pasinaudoja akimis tikrai delto, kad jie turi savo nuosavas šviesos dirbyklas ir savo nuosa-vas padėtuves kurias jie nešiojasi drauge su savim. Jie turi fosforinės šviesas, kuriomis jie pasi-šviečia sau kelią, ir akis, kurios yra pritaikytos toms šviesoms.

Viena šitų žuvų, kurios gyvena gilybėse, turi nedidelę fosforinę šviesą išsikišančią iš jos galvos, ir ji esti jai kaip žiburiu.

Tos plonosios vielos, kuriomis matuojama jūros gilybės, pasako, kad jose esama gyvybės. Pirmiausiai šituo būdu sužinota, kad augalinė gyvastis nesiekia toliaus saulės veikmės ir todėl ji visuotinė esti arti paviršio. Žemiau šitos šrities eina pasaulis po pa-sauliu, kiekvienas apgyventas tam tyčia prie jo prisitaikiusiais sutvėrimais. Nėra tos gilybės, kurioje nebūtų pilna gyvulinės gyvasties—keistų amžinos tamsos sutvėrimų, kurie niekur kitur nesivaido, kaip tik slėpiningame savo pačių skraite, ir kurie su-sproginėtų kaip dinamitas, jei juos staiga išėmus ant paviršio.

Prie vielos visuomet yra pri-taissomas tam tikras samtis ir viela nuleidus gilyn penkias my-las, ištraukiamas juomi vanden-y no dugno paveizdinys. Kartais pritaissoma tinklėlis ir juomi pri-klų. Pav., sužinota vandenyno temperatūra. Prie nuleidžiamų vandenin lynų yra pritaissoma termometrai ir jie temperatūrą teisingai užregistruoja. Šitokių būdų yra sužinota, kad per pirmuosius 600 sieksnių jūros vandens temperatūra tolydžio eina žemyn. Pasiekus 2 mylių gylį vanduo yra prie užšalimo laipsnio; tik per du laipsnius jis neužšala. Vandenyno gilumos net ties pusiauju (ekvatorium) turi 35 laipsnius. Vienok vanduo ant paties dugno nuo vidinio žemės karščio yra laipsniui šiltesnis.

Vandens spaudimas gilumose yra tokis baisus, kad jokia prietaisa, kurią žmogus yra padaręs negali atlaikyti net keliuose šimtuose pėdų po paviršium. Jei, sakysime, naras nusileidžia į vandenį šimtą pėdų, tai jo krutinė turi atlaikyti tokio vandens slaugos spaudimą, kokį turi jo paviršius ir šimto pėdų augščio. Bet žmogaus sudėjimas yra pastebėtinai išlaikus ir jei davus laiko prisitaikyti, tai krutinė suslegty orą savyje taip, kad jojo spaudimas galėtų atsilaukyti vandens spaudimui. Jei šitaip pripiltą su-spaustų gazų kūną prisitaikys prie tų sąlygų, kurios yra giliau-mose, staiga ištrauktum ant paviršio, tai jis trukty nuo veržimo kaip bemaiai.

Jei skrynelę vienos pėdos ilgio, pločio ir augščio su oro erčia viduje norėtume nuleisti į jurą vieną mylių gylio, tai ji turėtų būti tiek tvirta, kad galėtų atsilaukyti apie 200 tonų spaudimui iš kiekvienos pusės; kitaip ji bus sutruškinta.

F. J. Haskin.

Tegul stimpa badu!

— Tamista, gal paaukausitė šitą nukentėjusius nuo karės. Lietuvoje dabar žmonės iš bado miršta, reikia gelbėti!

— O, tegul visi lietuviai badu pastimpa...—atkiro aukų rinkė-jui moteriškė, kuriai apie aukas užsiminta.

— Kaip tai, tamista turbūt juokavoji,—tęsė aukų rinkėjas, net akis iš nusistebėjimo išvertė. Mat jis niekados nesitikėjo, kad atsirastų ant visos šios žemės lietuvius, kuris tokius bausius žodžius ištartų,—dargi moteriškė.

— Visai nejuokavoju—atsakė moteriškė—neduosiu nei cento tegul pastimpa...

— Bet gi, tamista, juk ir tamistos tėvai, broliai tenai Lietuvoj yra pasilike... Kaip bus su jais? Ir jie turbūt duonos kasnio reikalauja, ar ir jie turi "stipti"?

— Tegul stimpa... neduosiu nei cento!—griežtai atrežė "miela dukrelė"...

"Tai turbūt pasaka"—pasakys, mielas skaitytoja. Joks žmogus to negali pasakyti. Yra žmonių, kurie neduoda aukų, nes negali, bet nėra tokių žmonių, kurie galėtų taip kalbėti.

Bet tai visai nepasaka. Tai yra tikras atsitikimas. Atsitiko tas aną dien Chicagoje, kuomet p. A. Martus, rinkdamas aukas nuo karės nukentėjusiems, užėjo į L-ko salioną, ant Bridgeporto.

O ta moteriškė buvo ne kas kitas kaip pati L-nė viena iš seniausių Chicagos "obivatelių-karčiūninkų."

Kas tai moteriškei pasidarė, kad ji taip blyvzgoti pradėjo, nes ištikro, kas velija, idant ne tik visi lietuviai, bet, kad ir jos locni tėvai ir giminės "išstiptų," tas visai nėra panašus į žmogų. Pasirodo, kad "obivatėlka" L-nė labai pikta ant europiečių. Apie tai išsitarė, kuomet ji pasakė, kad "ana Tumui aukavome, o jis visus salioninkus išpeikė, tai dabar neduosiu nei cento, kad ir pastiptų."

Tokios salioninkės, ištikro, daro gėdą visiems lietuviams salionininkams. Yra tarp jų daugias panašių paukščių.

Prisimena Dr. Basanavičiaus laikai, kuomet tas senelis, didžiausiam karštyje beslankiodamas po Chicago, aukas berinkdamas Lietuvį Tautos namui, užėjo į vieną salioną. Ten salioninkas jam atšovė: "O, Basanavičius, tegul eina į Stock-jardus žarnų tasyt; tegul pašeria utėles, kaip aš šeriau, tai žinos, kaip yra doliaris brangus"—ir taipgi nedavė nei cento.

šarškuoliai. Botropų nuodai puodo kraują, padaro vidinius kraujo tekėjimus ir didelį sukepinimą kepenų, inkstų ir smegenų, o krotalių nuodai paralyzuoja alsavimą, kraują tekėjimą bei regėjimą ir padaro mirtį paprastai į 24 valandas. Kiekvienas nuodas reikalauja sau specialio priešnuodžio. D-ras Brazil sudaro serumą (kraujines išrugas) kiekvienam, ir sudėtinį serumą, kuris yra geras nuo visų brazilinių žaliųjų nuodų; šitas serumas yra vartojamas, kuomet nėra žinia, kokios žaltys yra įkandęs.

Serumai yra išgaunami iš jaunių ir sveikų arklių bei asilų, kuriems kas penkis, ar šešios dienos įterškiama po oda nuodai kas sykis vis didesnę apimtį, pradėjus nuo vienos dvidešimtos miligramo dalies iki vieno gramo.

Apturėjimui pilnos išimtinės ir veikimo serumo ima visus metus laiko. Sudėtinis—daugjaukšnis serumas gaunamas, smirškiant pramaujam botropiniais ir krotaliniais nuodais. Šitaip išskirti gyvuliai duoda priešnuodinį serumą ilgai laikui, jei po kiekvieno serumo ištraukimui jiems vėl nuodų įterškiama. Serumo dufelės ir hipoderminės (poodinės) šmirkštytės slantįjame nenuokiamai į liginės, mišrios ir neturtingiems liginiams. Kitiems parduvinėjama žemomis kainomis, arba mainoma ant gyvųjų žaliųjų. 1913 m. buvo išdalyta apie 900 barškuolinio serumo dufelių, 800 botropinio serumo ir 4,500 daugjaukšnio serumo. Serumai nuo maro, difterijos ir žandų surakimo taipgi daroma paprastaisiais būdais.

D-ras Vital Brazil, betyrinčias Brazilijos žaliuosius, atrado be nuodų smagų, mussurą, kuris nebijo žaltinių nuodų ir kuris sutrina nuodinguosius žaliuosius savo ringėmis ir paskui suėda.

Pastebėtina, kad serumai patsaisyti Lillėj, Francuzijoje, d-ro Calmettes, kuris pirmas išrado serumą žaliųjų įkandimų gydymui, neveikia į Brazilijos žaliųjų nuodus.—(Sutranka Jacques Boyero straipnio).

SUVARTOJIMAS SUVIENYTOSE VALSTIJOSE KAVOS, ARBATOS IR KAKAO.

Suvartojime kavos suvienytų Valstijų gyventojai užima pirmą vietą, jie sunaudoja 40% kavos, ant žemės išaugintos. Percituose metuose suvartojama suvisur milijonus svarų kavos. Prieš karę kavos suvartojime antrą vietą užėmė Vokietija, bet kad karė perkirto privežimą, antroji vieta atsidaro Francūzija. Bet Francūzija suvartojė tik ¼ dalį Amerikoj suvartojamos kavos.

Suvenytos Valstijos arabatos suvartojime užima trečią vietą. Anglija užima pirmą vietą, o Rusija antrą. Suvenytos Valstijos užima taipgi pirmą vietą suvartojime kakao (čokolados). Ketvirta dalis surinkto kakao eina į Suvenytas Valstijas. Ant kiekvieno suvienytų Valstijų gyventojų išpuola per metus 10 svarų kavos, 7 svarai arabatos ir 134 svaro kakao. ¼ atgabenamos į Suvenytas Valstijas kavos yra iš Brazilijos, o likusi dalis eina iš vidurinės ir kitų kraštų Pietinės Amerikos; taip vadinama arabiška mocha Arabijos niekados nematė; tą patį galima ir apie brangiausią Javą kavą sakyti, kuri nei gabenama prie salos Javos neužsuka, yra tai vis Brazilijos kava. Pusė į Suvenytas Valstijas atgabenamos arabatos yra iš Japonijos, likusi yra iš Čing ir Indijų.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. Žilvitis. Toks apgarsinimas, kaip kad prisistatė, turėtų būti apmokamas; įdeame tik įminėjimą.

p. A. Baranavskas. Tūps sekantiame numeryje. Meldžiamė rašyti plunksna, o ne pūslėliu, ir tik ant vienos pusės lapuko.

p. G. S.—Peržiūrėsim.

p. Kirvis. A. Zukauskas, Vietinis iš Elizabeth, p. Bartkevičia, S. A. K. Ant. Viskantas. Sunaudosime sekantį numerį: šiame pritrūko vienos pusės lapuko.

Apgarsinimai.

AR ESI PASIRENGĘS?

Pasisekimo paslaptis yra tame, kad reikia daryti tinkamas dalykas tinkamu laiku ir pasinaudoti kiekviena proga, kur tik ji pasitaiko. Tam tikslui yra svarbu užlaikyti kuną ir protą prideramame stovyje. Kaip tik kuno veikimai yra klidomi kokios nors negalės, netinkamų sąlygų, neužtenkamo maitinimo ir t.t., protas yra priverčiamas pastatyti daugias energijos pergalėjimui sunkenybių ir budamas apsuokintas gali neatlaikyti to spaudimo ir visiškai suirimas kuno ir dvasios pasekės ir nepasisekimas vietoje pagaiduoto pasisekimo įvyks. Kaip tik pastebėsi kadir mažiausius neregularumus savo organizme, imk Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixirą. Jis tave sutaisys ir palaikys sveiku. Šitas ištikimas vaistas padeda suvirstinti, neleidžia viduriams užkietėti, prastina galvos skaudėjimą, svaigimą, išputimą, nesmagumą; sutaiso virškinamojo aparato darbą švelniu gamtiniu būdu. Laikyk po ranka ir buk prisirengęs prie greito reikalo. Gaunamas aptiekose. Kaina \$1.00. Jos. Triner, išdirbėjas, 1333—1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Buk prisirengęs ir turėk Trinerio Linimentą po ranka, tinka nuo visokių orutinių skausnių. Jis užvaduos tau daug skausmo ir kančių. Aptiekose 25c ir 50c. Krasa 35c ir 60c.

D-ras Vital Brazil, betyrinčias Brazilijos žaliuosius, atrado be nuodų smagų, mussurą, kuris nebijo žaltinių nuodų ir kuris sutrina nuodinguosius žaliuosius savo ringėmis ir paskui suėda.

Pastebėtina, kad serumai patsaisyti Lillėj, Francuzijoje, d-ro Calmettes, kuris pirmas išrado serumą žaliųjų įkandimų gydymui, neveikia į Brazilijos žaliųjų nuodus.—(Sutranka Jacques Boyero straipnio).

NAUJAI Atspausta

TIK KĄ IŠ SPAUDOS IŠEJO ANTRA LAIDA

Iš Gyvenimo Lietuviškų Vėlių Bei Vėly.

Pesakos surinktos d-ro J. Basanavičiaus. Šioje knygoje telpa keli šimtai gražių pasakų, apie rojų (dangų), žyšių, peklų; apie giltinę, marą, cholera; apie dvasias (dušias), vėlius, jų vaidinimą ir t. t. Pasakos užrašytos tokiuoje tarmėje, kokią buvo girdėtos. Panavėžij—pagal tarmę panevėžiečių; Šiauliuose—pagal tarmę šiauliečių; Suvalkų gub., ir t. t. Chicago, Ill. 1915 pusl. 470 1.50

Audimo aparatuose 2.00

Užsisakant šią knygą, siųskite pinigų šiuom adresu:

A. Olszewski
Pres.
Lietava Publishing Co.
3252 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, ILL.

Jonas Kulis

Generališkas "Lietuvos" Agentas keliauja po visą Ameriką. Kur jis atsilankis, ten per jį galima atnaujinti, ar užrašyti "Lietuvą" arba užsisakyti visokių knygų, jam pinigų užmokant išanksto. Už jį mės tsakomė.

JUOZAPAS MOZERIS ..
Kaipo "Lietuvos" agentas Cirero, Ill. ir apiešinėse yra įgalinotas užrašinti "Lietuvą", prisiimti prenumeratą, apgarsinimus ir parduoti knygas.
Lietuva Pub. Co.

DRAUGIJŲ REIKALAI

DIDELIS METINIS PIKNIKAS
Lietuvių U. Klubo bus nedėlio, birželio (June) 4 d. Geo. Chernaucko darže, Lyons, Ill. Užkviēia kuo skatlingiausiai atsilankyti visuomenėi į minėtą pikniką; senus ir jaunus praleisti puikiai laiką ant šviežio oro.
Kviečia Rengimo Komitetas.

LIETUVIŲ TAUTISKOS KAPINĖS
(Lithuanian National Cemetery)
Archer and Kean Avenues
Tel. Willow Springs 6, Chicago.

50 TUKSTANČIŲ ŽMONIŲ 50 dalyvaujančių keturių metų suktuvų kaip įteigtos Lietuvių Tautiskos Kapinės, Memorial Day, šmet atsiūba Didžiausias Iškilmingas Apvaikščiėjimas Papušeimo Dienoj (Decoration Day), utarninke, gegužio (May) 30 d. 1916 m. Pradžią 9 valandą ryto. Pamatuos ant Kapinių 10 val. ryto.

Pamaldų parėdke dalyvauja 25 draugijos, keli draugijiniai klubai ir motery draugijos ir corpore su savo draugijiniu parėdka. Taipgi dalyvauja moksliškų organizacija ir 200 giedotojų-choristų. Apart to kunigai ir pasaulinio mokslo atstovai. Jų įstėjimas parodė, kad lietuviai gali turėti savo locnas viešias įstaigas ant savo locno vardo užrašyti ir gali jas pagal savo nuožūrą valdyti. Jų įstėjimas užkerta kelią žmonių išnaudojimui ir už jų pinigų elsti į gražią, kiekvienam žmogui tinkamą, amžiną polio vietą. Jų įstėjimas ir geras bei tvarkus užlaikymas, noroms-nenoroms, privertė ir kitas panašias vietas užvesti pas save geresnę ir padoresnę tvarką ir už žmonių pinigų duoti tinkamą prizūrėjimą. Jų įstėjimas prastina panieką mūsų geriausių vienuolių, kurie tarsi didesniai paneikimui buvo iki šiolėi laidojami patvoriais arba grabėse, vandens pilnose. Šių kapinių įstėjimas duoda progą kiekvienam lietuviui būti tinkamai, žmoniškai palaidotu Lietuviškose Tautiskose Kapinėse, kurios per amžius bus lietuvių valdomos ir prižiūrimos.

Taipgi bus ir p. A. Martus, kuris laikys prakalbą apie Lietuvos dabartinį padėimą, nes jis yra kaktik atvažiavęs iš ten.

Komitetas Rengimo Apvaikščiėjimo.
S. DANTA, Kapinių Sekretorius,
812 W. 19th St., Chicago, Ill.

ATYDA:—Vaziuokite anksti, imant Archer Ave. karus iki City Limits, pakul Joliet Electric karus iki Lithuanian National Cemetery (Leafy Grove).

Mykolas Juzėnas,
2212 So. Leavitt St. Chicago, Ill.

Pajieškau savo tikro brolio Antano Martalio ir sesers Zofijos, Kauno gub., Raseinių pav., Šimkaičių vol., Paserbenių kaimo. Brolis apie 16 metų, o sesuo apie 3 metus Amerikoj. Rodosi randasi Pittsburg, Pa. Jie patys ar kas kitas malonėkite duoti žiną adresu

Kazimieras Martinaitis,
797 Bank St., Waterbury, Conn.

Pajieškau savo pusbrolio Vincento Tomaskausko, šiaulių miesto, Kauno gub., Švogerio Juozapo Markausko, paskulins gyveno Montello, Mass.; taipgi švogerio Petro Vaikalo, gyvenio Illinojus valstijoj. Turi svarbų reikalą. Atsišaukti adresu:

Juozapas Tamauskis,
3022 California st., N.E. Minneapolis, Minn.

Pajieškau savo pusbrolio Salimijos Račkaitės ir pusbrolio Prano Vilko, Salimijai Virkštinkų dvaro, abudu Palangos parap. Girdėjau, kad prieš karę abudu rengėsi važiuoti.

Atsišaukti adresu:

Mrs. Alina Melnienė,
2016 Lorain ave., Cleveland ave.

Pajieškome savo giminių—Barbora Stiežienė savo sesers Uršulės Norikienės ir Petras Guntors savo mietinos, nuo kurių negauname jokių laiškų. Atsišaukti adresu:

Mrs. B. Stasas,
Lock Box 71, Westville, Ill.

Pajieškau savo draugų Antano Giedros ir Prano Miezello, abu Laidininkų kaimo, Darbėnų parap., Telšių pav., Kauno gub. Atsišaukti adresu:

Frank Vitkus,
Box 139, Brownsville, Pa.

Pajieškau savo brolio Bronislavo Juknos. Paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., kaimo Mizių. Girdėjau kad Anglijoj apie tris metus. Jei kas jį žino arba pats malonėkite atsišaukti šiuo adresu.

J. Jukna,
86 Commercial st., Cape Town, So. Africa.

Pajieškau savo mošos Marijonos Markevičienės, po vyru pavardės nežinau. Paeina iš Punks par., Valtakiemo kaimo, Suvalkų gub. Malonėkite atsišaukti, nes turiu svarbų reikalą.

Rečė Markevičienė,
182 Ludow st., Stamford, Conn.

Sitas kuponas su 10c sidabru pagalbėjimui apmokėti persiuntimui, apytiksliai ir parodymų gero nurodymu duoda laisvę teisę gauti vieną 50c Sargolio pakutį DYKAL. Adresuok: Sargol Co., 356-T, Herald Building, Binghamton, N. Y.

Adresuok, Sargol Co., 356-T, Herald Building, Binghamton, N. Y. Imk Sargolį prie valgio ir žiūrė kaip jis veiks. Tas pats kaip yra.

NEMOKAMAS SARGOLIO KUPONAS.

Sitas kuponas su 10c sidabru pagalbėjimui apmokėti persiuntimui, apytiksliai ir parodymų gero nurodymu duoda laisvę teisę gauti vieną 50c Sargolio pakutį DYKAL. Adresuok: Sargol Co., 356-T, Herald Building, Binghamton, N. Y.

Adresuok, Sargol Co., 356-T, Herald Building, Binghamton, N. Y. Imk Sargolį prie valgio ir žiūrė kaip jis veiks. Tas pats kaip yra.

Adresuok, Sargol Co., 356-T, Herald Building, Binghamton, N. Y. Imk Sargolį prie valgio ir žiūrė kaip jis veiks. Tas pats kaip yra.

Reikalavimai.

Reikalauja 25 liepų (molderių), nuolatini darbas, ilgam patenamos vietos, nėra jokių kliūčių. Adresas: Chicago Malleable Castings Co., 12000 So. Racine ave., Chicago, Ill. (West Pullman).

Reikalauja vyro pasidaryti vakarais, iš darbo parejus ir šventadieniais; gera progą pasidaryti pinigų iš šalies. Atsišaukti adresu: Room 11—154 W. Randolph St., Chicago, Ill.

Reikalauja 2 darbininkų prie vidaus darbo, 25c val., 2 ugnakurių \$16; 2 laukų darbininkų arti Chicago \$2. į dieną; 3 darbininkų pieninė \$14—\$15; 2 darbininkų skardines niuti, 2 dalidžių ir dirbtuvę, 40c. val. nuolatini darbas, viešbutinio namargio, 2 ugnakurių pagalbinių \$60 ir \$65 3 namargių \$12 ir \$15, vndens prizūrėtojų \$7 į dieną. Šitie darbai yra pietų ir vakarų pusėje.

South Park Agency,
4193 S. Halsted st., Viršui krasos.

Ant Pardavimo.

GERIAUSIA IR PIGIAUSIA ZEME, farmos visokio didumo, parduodama lengvomis išmokėtimis su mažu įmokėjimu. Žemė visa dirbama; paskubinkite. Adresas:

C. K. Ball,
R. R. 1, Kennedy, Minn.

Parsiduoda "Barber Shop", geroje vietoje, apgyventoj lietuviams ir lenkams. Biznis eina gerai. Priežastis: savininkas nori išvažiuoti į kitą miestą. Atsišaukti: John Juhas, 2902 So. Union ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda bučernė ir grosernė geroje lietuvių, lenkų ir kitų apgyventoj vietoj. Biznis išdirbtas per daugelį metų. Priežastis: pardavimui—savininkas turi duo bizniso. Atsišaukti: M. R. Narvid, 732 W. 19th St., Chicago, Ill.

Pardavimui—Du namai šešiais pagyvenimais, šiaurinė kerte 45th Place ir Wallace gat. Randos \$483. Paveldėjams reikia parduoti. Parduos už \$3500.

Atsišaukite į pirmą pagyvenimą 4525 Wallace gat.

Už \$1850 pirksti namelį 5 kambariams apie naujos Elektrinės šviesos, 30 pėdų pločio lotas, paranku prie Crane'o dirbtuvės. Clearing ir 63 gat. karais. Lengvos išlygos. 6237 So. Kildare ave. (43-čia ave.).

KAIP AŠ PADIDINAU SAVO SVARUMĄ.

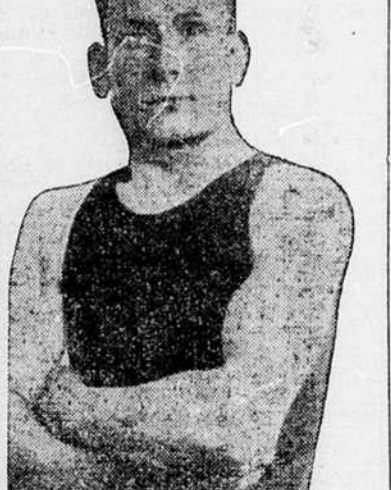
Liesieji žmonės, kaip jie įgijo mūsų nekenksmingu naminių būdu.

Mitrus Chicago kumštinekas "Jaunasis Herman" (fotografija jo augančių) rado taip: "Nuo pat pradėjau iki 138 svarų ir tas padarė šimtis mano užveidui. Jis patarė man pabandyti Sargolį. Man neįvartojus nei antros skrynėlės, aš pamaniau, kad aš sudėjau iki 149 svarų. Jų pastebėjimas Sargolį užaugino man gerą, kietą ir sveiką mėsą." "Kuomet aš pradėjau vartoti Sargolį, aš sveriau 123 svarus. Tą dieną kuomet aš paskutinį sykį ėmiau, sveriau 135 svarus. Aš buvau baistai sunyks, mano veidas buvo išlyskęs, mano veidai įpuolė, bet dabar mano veidas yra raudonas ir apšviestas," sako ponas iš New Orleans. "Aš sveriau 121 svarą, kuomet pradėjau vartoti Sargolį, o dabar sveriu 155. "Jei butumėt matę mane prieš pradėjimą vartoti, jus nebūtinai tikėjė, kad aš esu tas pats asmuo," sako pni Magrie Neater, praneidama apie padidėjimą 34 svarų savo svarum.

Sargolį turi pasiekti, nes, vartyti, jis priverčia maistą dirbti ir laikyti. Prie gero susitartinimo maistingos, stiprinančios, kūną padarantis medžiagos maiste vietoje ka išėjus iš kuno kaip atmatos, pasitelkia kune sudarymū mėsą, taikyti ir raumeninių audinių ant odos ir kauluose. Pajiešijimū šitų vyrių ir moterų, senų ir jaunų yra geriausias atkaklų ir ta, ar Sargolį tveria mėsą, ar ne. Cia visai nėra šmeikos, ka tie žmonės manė, ar jautė, ar ba jų draugai sakė ar manė. Jie tik pradėjo Sargolį vartoti ir ėmė eiti riebyti, mums apie tai praneidami. Kad geriaus supadintume šitą apiešinėjęs žmones su Sargolio gerumu, mes apsimame kiekvienam suduvinjam šito laikraščio skaitytui, vyrai, ar moteriai, kurie nori įgauti kūno, pasiekti 50 centų vertės Sargolio pakutį dykai. Ar Sargolis padidina kūno svarumą, ar ne galima sužinoti tik pabandyti. Pasivertė ir išmėnuok savo pirma pradėjimą vartoti ir pahaigsi ir reguliavėsi pasako, kaip yra. Nėra tai jokia atrai valgyba, kuniniai tepalai, braukiniai, aliejai, ar syvai, tik paprastas, bekenksmingas maistas, kuris nuolatiai su galima vartoti. Draugai gali pastebėti daryti apie pagerėjimą išvairiai, bet jie nežinos to priežasties, jei jiems nepasakysi. Nutark sau sandien. Iškirpk kuponą ir pasiųsk šito nemokamo pakelio šandien, įdeidamas tik 10c sidabru pagalbėjimui pamešti apytiksliai ir parodymų gero nurodymu duoda laisvę teisę gauti vieną 50c Sargolio pakutį DYKAL. Adresuok: Sargol Co., 356-T, Herald Building, Binghamton, N. Y.

KAIP AŠ PADIDINAU SAVO SVARUMĄ.

Liesieji žmonės, kaip jie įgijo mūsų nekenksmingu naminių būdu.

Mitrus Chicago kumštinekas "Jaunasis Herman" (fotografija jo augančių) rado taip: "Nuo pat pradėjau iki 138 svarų ir tas padarė šimtis mano užveidui. Jis patarė man pabandyti Sargolį. Man neįvartojus nei antros skrynėlės, aš pamaniau, kad aš sudėjau iki 149 svarų. Jų pastebėjimas Sargolį užaugino man gerą, kietą ir sveiką mėsą." "Kuomet aš pradėjau vartoti Sargolį, aš sveriau 123 svarus. Tą dieną kuomet aš paskutinį sykį ėmiau, sveriau 135 svarus. Aš buvau baistai sunyks, mano veidas buvo išlyskęs, mano veidai įpuolė, bet dabar mano veidas yra raudonas ir apšviestas," sako ponas iš New Orleans. "Aš sveriau 121 svarą, kuomet pradėjau vartoti Sargolį, o dabar sveriu 155. "Jei butumėt matę mane prieš pradėjimą vartoti, jus nebūtinai tikėjė, kad aš esu tas pats asmuo," sako pni Magrie Neater, praneidama apie padidėjimą 34 svarų savo svarum.

Sargolį turi pasiekti, nes, vartyti, jis priverčia maistą dirbti ir laikyti. Prie gero susitartinimo maistingos, stiprinančios, kūną padarantis medžiagos maiste vietoje ka išėjus iš kuno kaip atmatos, pasitelkia kune sudarymū mėsą, taikyti ir raumeninių audinių ant odos ir kauluose. Pajiešijimū šitų vyrių ir moterų, senų ir jaunų yra geriausias atkaklų ir ta, ar Sargolį tveria mėsą, ar ne. Cia visai nėra šmeikos, ka tie žmonės manė, ar jautė, ar ba jų draugai sakė ar manė. Jie tik pradėjo Sargolį vartoti ir ėmė eiti riebyti, mums apie tai praneidami. Kad geriaus supadintume šitą apiešinėjęs žmones su Sargolio gerumu, mes apsimame kiekvienam suduvinjam šito laikraščio skaitytui, vyrai, ar moteriai, kurie nori įgauti kūno, pasiekti 50 centų vertės Sargolio pakutį dykai. Ar Sargolis padidina kūno svarumą, ar ne galima sužinoti tik pabandyti. Pasivertė ir išmėnuok savo pirma pradėjimą vartoti ir pahaigsi ir reguliavėsi pasako, kaip yra. Nėra tai jokia atrai valgyba, kuniniai tepalai, braukiniai, aliejai, ar syvai, tik paprastas, bekenksmingas maistas, kuris nuolatiai su galima vartoti. Draugai gali pastebėti daryti apie pagerėjimą išvairiai, bet jie nežinos to priežasties, jei jiems nepasakysi. Nutark sau sandien. Iškirpk kuponą ir pasiųsk šito nemokamo pakelio šandien, įdeidamas tik 10c sidabru pagalbėjimui pamešti apytiksliai ir parodymų gero nurodymu duoda laisvę teisę gauti vieną 50c Sargolio pakutį DYKAL. Adresuok: Sargol Co., 356-T, Herald Building, Binghamton, N. Y.

Adresuok, Sargol Co., 356-T, Herald Building, Binghamton, N. Y. Imk Sargolį prie valgio ir žiūrė kaip jis veiks. Tas pats kaip yra.

NEMOKAMAS SARGOLIO KUPONAS.

Sitas kuponas su 10c sidabru pagalbėjimui apmokėti persiuntimui, apytiksliai ir parodymų gero nurodymu duoda laisvę teisę gauti vieną 50c Sargolio pakutį DYKAL. Adresuok: Sargol Co., 356-T, Herald Building, Binghamton, N. Y.

Adresuok, Sargol Co., 356-T, Herald Building, Binghamton, N. Y. Imk Sargolį prie valgio ir žiūrė kaip jis veiks. Tas pats kaip yra.

Adresuok, Sargol Co., 356-T, Herald Building, Binghamton, N. Y. Imk Sargolį prie valgio ir žiūrė kaip jis veiks. Tas pats kaip yra.

Adresuok, Sargol Co., 356-T, Herald Building, Binghamton, N. Y. Imk Sargolį prie valgio ir žiūrė kaip jis veiks. Tas pats kaip yra.

Adresuok, Sargol Co., 356-T, Herald Building, Binghamton, N. Y. Imk Sargolį prie valgio ir žiūrė kaip jis veiks. Tas pats kaip yra.

Adresuok, Sargol Co., 356-T, Herald Building, Binghamton, N. Y. Imk Sargolį prie valgio ir žiūrė kaip jis veiks. Tas pats kaip yra.

Adresuok, Sargol Co., 356-T, Herald Building, Binghamton, N. Y. Imk Sargolį prie valgio ir žiūrė kaip jis veiks. Tas pats kaip yra.

Adresuok, Sargol Co., 356-T, Herald Building, Binghamton, N. Y. Imk Sargolį prie valgio ir žiūrė kaip jis veiks. Tas pats kaip yra.

PINIGAI

Geriausiais, greičiausiais ir pigiausiais

Persiūnčia Pinigus į Lietuvą-Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda Šifkortes

A OLSZEWSKIO BANKA

3252 South Halsted St. CHICAGO, ILL

Lietuviškos Knygos.

Apart daugelio įvairių knygų, dar galima gauti mano krautuveje sekančias knygas:

1. Amerika. Rinkiny s įvairių faktų, statistika ir t.t.75

2. Gludi-Liudi. Naujos eilės Kl. Jurpelionio, 106 pusl.50

3. Dvasios Gyvenimo Mechanika. Nauja knyga iš sryties psichologijos. 148 pusl.50

4. Is Ko Kija Melai ir įvairios skriaudos žmonijoje. 171 pusl.75

5. Inkvizicija, arba atpirkimas žmogaus nuo šėtono. Parašė kun. Dembskis.\$1.25

6. Kankintojai ir kankintiniai už mokslą.\$1.00

7. T. Liet. Kalbos Gramatika. J. Damijonaičio. 119 pusl.35

8. Vadovėlis vokiečių kalbai pramokti. Labai paranki ir naudinga knygelė.35

I kitus miestus pasiūčiu užsakymus. Adresas:

M. J. DAMIJONAITIS,
901 West 33rd St., Chicago, Ill.

GARY, IND. TRUKSTA NAMŲ. Kas turi lotus, ir nori statyti namą, tai dabar laikas—randos branges, namų žmonės negauna. Aš užsiimu statymu, sujuoskau paskola, kreipkitės į savo tautietį, gyvenu savaime name.

Jonas Misiunas,
1608 Adam st., Gary, Ind.

DAIDELĖ PROGA! Parduodama fotografijų biznis lietuvių ir lenkų apgyventoj vietose; biznis išdirbtas per daugelį metų. Kito lietuvių fotografisto šitame mieste nėra; biznis gerai eina. Kas pirmesnis, tas bus geresnis. Atsišaukti pas: William Chernus Studio, 657 W. Baltimore St., Baltimore, Md.

GARY, IND. TRUKSTA NAMŲ. Kas turi lotus, ir nori statyti namą, tai dabar laikas—randos branges, namų žmonės negauna. Aš užsiimu statymu, sujuoskau paskola, kreipkitės į savo tautietį, gyvenu savaime name.

Jonas Misiunas,
1608 Adam st., Gary, Ind.

DAIDELĖ PROGA! Parduodama fotografijų biznis lietuvių ir lenkų apgyventoj vietose; biznis išdirbtas per daugelį metų. Kito lietuvių fotografisto šitame mieste nėra; biznis gerai eina. Kas pirmesnis, tas bus geresnis. Atsišaukti pas: William Chernus Studio, 657 W. Baltimore St., Baltimore, Md.

GARY, IND. TRUKSTA NAMŲ. Kas turi lotus, ir nori statyti namą, tai dabar laikas—randos branges, namų žmonės negauna. Aš užsiimu statymu, sujuoskau paskola, kreipkitės į savo tautietį, gyvenu savaime name.

Jonas Misiunas,
1608 Adam st., Gary, Ind.

DAIDELĖ PROGA! Parduodama fotografijų biznis lietuvių ir lenkų apgyventoj vietose; biznis išdirbtas per daugelį metų. Kito lietuvių

VIETINĖS ŽINIOS.

VAINIKŲ DIENA.

Didesniam pagerbimui šventės Vainikų Dienos (Decoration Day) A. Olszewski Bankas bus uždarytas utarninke, gegužio 30-tą, visą dieną. Turintieji bankinius reikalus, pasirupinkite juos atlikti panedėlyj pirm 6 val. vak.
A. OLSZEWSKI BANK.

Naujas provizorius. A. Kartanas, jaunas lietuvis, lankiusis farmacijos (aptiekystės) mokyklą prie Illinois University, išlaikė valstybinius kvotimus ant aptiekos provizoriaus ir gavo laipsnį Registruoto Provizoriaus. Ponas Kartanas dirba Bischoff aptiekoje prie 18-tos ir Halsted gatvių.

Račiūno paveikslai. Ateinanti nedėdienė, gegužio 28 d., vakare p. Račiūnas rody savo įdomius kurtamus paveikslus bažnytinėje svetainėje, Cicero, Ill. Laikė pertraukų bus iliustruoti paveikslais dainų, kurias atliks p. Račiūnienė.

Iš So. Englewood. Pereitą savaitę vietinė T. M. D. ir S. L. A. kuopos surengė labai smagų vakarėlį Bankaus svetainėje. Vakarelis buvo išleidimui į T. M. D. ir S. L. A. seimui delegatės p-lės M. Radzevičiūtės. Dailus burys gražios publikos pavyzdinčiai pasilinksmino. Nepamiršta parinkti ir aukų nukentėjusiems nuo karės.

Sandaros mitingas. Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 25-tos kuopos mitingas atsisbus šią pėnyčią apie 8 val. vak. Mark White Square parkučio svetainėje, prie Halsted ir 20-tos gatvių. Visi tautininkai, norintieji prisisąjti, gali priubut susirinkimam.

Muzikantų koncertai. Pereitą nedėdienį atsisbuvo sv. Jurgio parap. svetainėje antras iš eilės Chicago muzikantų federacijos koncertas. Koncerto programos buvo platus ir įvairus: buvo, pavyzdžiui, net tokių klasiškų veikalų, kaip iš "Traviato", "Poetas ir Ukininkas" ir t.t.

Publika, kurios per abudu koncertu buvo daug, likosi labai šiais koncertais užganėdinta. Koncertų vedėju buvo p. K. J. Filipavičius, vienas iš seniausių ir gerai žinomų Chicago lietuvių muzikantų. Visas grynas pelnas nuo šių koncertų paskirtas nukentėjusiems nuo karės lietuviams.

Subatoj, gegužio 27 d., M. nedėdžio svetainėje bus vakaras su programu; rengia Lietuvos Brolių ir Seserų Draugystė. Bus lošiama komedija "Nesipriešink."

Baigia rinkti \$1,000.00 Ponas A. Martus, kaip teko girdėti, su pagalba II SLA. Apskriti su rinko Chicagoje nukentėjusiems nuo karės lietuviams per \$700; tikimasi, kad šią savaitę davarys iki \$1,000. Poni Martui ypatingai prigelbsti darbuotis p. P. Kibortas. Pereitą utarninką jieda į 1½ valandos laiko surinko tarp Town of Lake bizniery arti \$200.00.

Ateinančią subatą p. Martus išvažiuoja į So. Omaha, kur nedėloj atsisbus prakalbos.

Draugijos organizuojasi. Chicago Draugijos, anais laikais buvusios visuomet pirmos visokių tautiškuose reikaluose, laike šios karės diktai yra atsilikę užpakalyje. Tas atsitiko, be abejonės, todėl, kad mūsų partijos ir fondai ir jų politika bei barniai baisiai žmones šerzino ir atėnė jiems norą darbuotis.

Dabar keletas Chicago draugijų sumanė visą reikalą paimti į savo loonas rankas ir patiems užsiimti aukų rinkimu. Pirmas ryšis užsimezgė laike draugysčių valdybų susirinkimo peritą pėnyčią Radavičiaus svetainėje. Nutarta susaukti visų draugysčių atstovus kitan susirinkimam, idant nutarus, kas reikia toliaus veikti.

PIRKITE NAMUS.

Kiekvienas sveikas darbininkas gali ir privalo turėti savo namą.

Kodėl? Todėl, kad neturintis namo nei nepasijunta, kaip jo sunkiai uždirbti pinigai sudyla ir nieko neuzdėdija, o piktas namą, nei nepasijunta, kaip greitai ji išmoka ir turi savo ločną namą ir tokį žmogų visi guodoja, vadina Chicago ukės ir niekas nesibijo su juom reikalus turėti, o neturintį vadina randauninku, ar burdingierium, ir su juom nieko bendro nenori turėti.

Pirkiti namą dabar yra geriausias laikas. Kodėl? Todėl, kad dabar darbai visur gerai eina, ir toliau žada dar priau eiti. Ir štai kodėl. Amerika dabar turi daugybę kontraktų su Europa padirbimui amunicijos, automobilių, drabužių, ir kitų dalykų, kurie ins daugia metų laiko. Tokiu būdu darbo Amerikoje bus dabar daugiau kaip kada nors buvo.

Šimet taipgi bus rinkimai naujo prezidento. Be abejonės bus išrinktas republikonas, o kada tik buvo republikoniška valdžia, visada Amerikoje buvo geri laikai. Taigi ir vėl turėsime gerus laikus, jeigu gausime republikonišką prezidentą.

Atminkite, kad kaip tik laikai eina geryn, tai ir properčių kainos eina augstyn. Ir todėl tai dabar yra geriausias laikas namus pirkti, kol yra pigūs, o paskui parduoti su geru pelnu, kada kainos pakils. Bet atminkite, kad properčių kainos kyla tikta gerosse biznio vietoje. Geriausia biznio vieta yra tai Bridgeportas. Svarbiausia biznio gatvė yra Halsted. Jei norite ant pirkty properčių uždirbti, tai pirkite jas ant Bridgeport, ne laukuose.

Mes turime pardavimui gerų properčių ir pigiomis kainomis, ant Halsted ir aplinkui, ir parduodame lengvesnėmis išlygomis, kaip nuo ko nors kito galėtumėte pirkti.

Čia Paduodame Tikta Keletą iš Jų.

- 1 augšto murinis namas ant Emerald avenue arti 20-tos gatvės, 2 filatai po 5 rimums kiekviename maudyklė, toiletai, gazas, neša randos \$25.00. Kaina\$2,500.
- 1 augšto murinis namas, ant Emerald avenue, arti 20-tos gatvės, 6 rimumų pagyvenimas, maudyklė, toiletas, gazas, šiltas vanduo, 2 rimumai basemente su sinku, neša randos \$20.00. Kaina\$2,500.
- 2 augsty kampinis murinis namas ant Emerald avenue, tarpe 31-mos ir 35-tos gatvių, 2 filatai: vienas 7 rimumų, antras 6 rimumų, toiletai ir vienas gražus tuščias lotas, neša randos \$45.00. Kaina\$7,000.
- 1 augšto murinis namas ant Emerald avenue, arti 35-tos gatvės, 2 filatai vienas 7 rimumų ir vienas 4 rimumų, neša randos \$24.00. Kaina\$2,700.
- 1 augšto murinis namas, ant Emerald avenue, tarpe 36-tos ir 37-tos gatvių, 3 rimumai, maudyklė, toiletas, gazas ir vienas tuščias lotas, neša randos \$20.00. Kaina\$3,000.
- 2 augsty murinis namas (naujas) ant Emerald avenue, arti 36-tos gatvės, 2 filatai po 6 rimums, maudyklė, toiletai, gazas, neša randos \$40.00, ir sykiu gražus tuščias lotas. Kaina\$5,000.
- 2 augsty medinis namas ant Emerald avenue, arti 36-tos gatvės, 2 filatai po 6 rimums, neša randos \$24.00 į mėnesį. Kaina tikta\$2,000.
- 1 augšto murinis namas, ant Emerald avenue, 2 filatai: vienas 5 rimumų ir vienas 4 rimumų, maudyklės, toiletai, barnė, neša randos \$22.00. Kaina\$3,200.
- 2 augsty medinis namas, ant Emerald avenue, arti 37-tos gatvės, 3 filatai: vienas 6 rimumų, maudyklė, toiletas, 2-as 4 rimumų ir 3-ias 3 rimumų, neša randos \$32.00. Kaina\$2,500.
- 2 augsty medinis namas, ant Emerald avenue, arti 38-tos gatvės, 4 filatai, neša randos \$35.00. Kaina\$2,500.
- 2 augsty medinis namas, ant Emerald avenue, arti 38-tos gatvės, 2 filatai—vienas 6 rimumų ir vienas 5 rimumų, neša randos \$24.00. Kaina\$2,400.
- 2 augsty murinis namas ant Emerald avenue, arti 38-tos gatvių, 2 filatai po 6 rimums, toiletai, gazas, porčiai, neša randos \$22.00 į mėnesį. Kaina\$3,000.
- 2 augsty murinis namas, ant Emerald avenue, arti 38-tos gatvės, 2 filatai, 5 rimumai kiekvienam, toiletai, gazas, neša randos \$22.00. Kaina\$2,000.
- 2 augsty namas, ant Emerald avenue, arti 38-tos gatvės, viena pūs murinė ir kita medinė, 2 filatai, vienam 6 rimumų o kitam 8 rimumų. Užpakalyje 2 rimumų filatas su klozetu, neša randos \$32.00. Kaina\$2,200.
- 2 augsty murinis namas prie Emerald ave., arti 38 str., 5 pagyvenimai, ir vienu pagyvenimu su daržine namas užpakalyje, išviso 6 pagyvenimai, kiekviename pagyvenime išnamoji vieta, gazas ir t.t., duoda \$612.00 randos į metus. Kaina tikta\$4,500.
- 2 augsty murinis namas, ant Union avenue, arti 31-mos gatvės, 3 filatai, vienas 8 rimumų, o du po 4 rimums, toiletai, maudyklė, gazas, neša randos \$40.00. Kaina\$3,800.
- 3 augsty murinis namas, ant Union avenue arti 31-mos gatvės, 3 filatai po 6 rimums, maudyklės, toiletai, gazas, akmenis frontas, labai stiprus ir gražus namas, neša randos \$60.00. Kaina\$6,000.
- 1 augšto murinis namas, ant Union avenue, arti 32-ros gatvės, 2 filatai po 4 rimums, basementas, porčiai, gazas, neša randos \$25.00. Kaina\$2,800.
- 3 augsty murinis namas ir basementas, ant Union avenue, arti 31-mos gatvės, 3 filatai po 6 rimums, toiletai, maudyklės, gazas; barnia atneša randos \$12, išviso atneša randos \$68.00. Kaina\$7,000.
- 2 augsty murinis namas ant Union avenue, arti 32-ros gatvės, 4 filatai po 4 rimums, akmenis fundamentas, neša randos \$50.00 į mėnesį. Kaina \$5,200.
- 2 augsty medinis namas ant Union avenue, arti 33-čios gatvės, neša randos \$33.00 į mėnesį. Kaina tikta\$2,500.
- 3 augsty murinis namas ant Union avenue, arti 33-čios gatvės, 3 filatai po 6 rimums, maudyklės, toiletai, naujas pilumbingas, didelis basementas 10 metų senas, neša \$60.00 randos į mėnesį. Kaina\$7,500.
- 2 augsty medinis namas ant Union avenue, arti 33-čios gatvės, 4 filatai po 4 rimums, neša randos \$32.00 į mėnesį, reikia inesti tikta \$500. Kaina\$3,200.

A. Olszewski Bankoje
3252 So. Halsted St., Chicago

NUSINUOMUOKITE

Underwood
Rašytuva

Pageidaujamas tu, kurie žino mašinos vertę.

Daugiausiai vartojamas didžiausių korporacijų ir visų geriausių operatorių.

"Tai mašina, kurią tu galų gale nusipirksi."

Draugijų Atydai.

Baliams
Bankietams
Šokiams
Prakalboms
Mitingams
Veselijoms

Puikiausiomis ir Parankiausiomis
Yra Dvi Naujos

MILDOS SALES

Sios dvi salės yra Mildos Teatro name. Viena ant antro augšto talpina 300 ypatų. Joje amerikoniškos draugijos laiko savo mitingus ir bankietus.

Kita ant trečio augšto talpina 400 ypatų. Sioje atsisbuva didesni bali, bankietai ir šokiai.

Didesniem baliu, ant kurių laukiamas skaitlingesnės publikos, yra parsamdomos abidvi salės. Tada žemesnėje salėje buva gėrimams baras ir stalai svečiams pasėdėti, smagiai ir ramiai su savo draugais pasikalbėti, išsigirti ir pasivalgyti, o augštesnėje salėje prie geros muzikos smagiai pasišokti.

Kainos Parsamdymui Sekančios:

	VIENA SALE.	
	Šiukšton Dienom	Subatoni Dienom
Paprastiem šokiui (baliu)	\$10.00	\$15.00
Baliu su programu, nevartojant gėrimų ..	14.00	20.00
Baliu su programu, gėrimus vartojant ..	15.00	25.00
Baliu su programu ir gėrimus vartojant ..	20.00	30.00

ABIDVI SALĖS VIENAM BALIUI.
Baliu su programu, gėrimus vartojant
Baliu su programu ir gėrimus vartojant
Draugijų, reguliariškie mitingam
Kitokiem susirinkimam kainos pagal sutartį.
Jei reikia, gali turėti kuknią virimui, torielkas, peilius, šaukštus, staltieses ir t.t. už primokėjimą \$5.00 extra.

Parsamdymui kreipkitės pas salės saviuinką:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St. Phone Drover 700

PRANEŠIMAS

Geriamajai publikai siūomi pranešai, jog aš perkėliau savo Real Estate Office iš Depositors State and Savings Bank ant Town of Lake į savo naują namą po No.

3133 S. EMERALD AVE.

Pasitikiu, jog visi tie, kurie nori pirkti, arba parduoti namus, ar lopus, pasikolinti pinigų, padaryti lopus, ar išsiurinti bile koki turtą, nepasigailės, atėję pas mane.

Pirkdamas, parduodamas ir statydamas naujus namus per pėitą 10 metų įgijau nuodugų supratimą tu reikalų ir šitą patyrimą pavidu naudai mano kostumerių.

Kad turu didelį pasiskyrimą visokių properčių ant Bridgeporto, Town of Lake ir kitose dalyse Chicago, kiekvienam, turėjusiam su manim reikalus, yra nuo senai žinoma.

Todėl, budamas gatavas kiekvienam visada patarnauti, pasilieku. Su pagarba

J.J. HERTMANOWICZ
3133 SO. EMERALD AVE.
TEL. YARDS 1311

Pavasarinis Atidarymas.

Mūsų krautuvė yra pripildyta naujosios mados Siuntais ir pavasariniais Kautais taip, kad kiekvienam galime pritaikyti kaip užsisakymu darytą. Mūsų kainos nuo \$10.00 iki \$30.00, geriausių materijų ir garantuojame spalvą visų drapanų. Jei pas mus pirktas netinka, tai mes apmainome, arba pinigus sugrąžiname. Taigi gali likėti, kad nebūsi prigautas.

Mūsų krautuvėje randasi vyrų ir vaikų apredalai, taipgi pilna eilė aukšinių daiktų.

Krautuvė atdara: Utarninke, Ketverge ir Subatoj iki 9:30 valandai vakare.

Nedėliomis iki pietų.
VIENA KAINA VISIEMS.

Bridgeport Clothing Co.

3246-3248 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Olszewskio bankos name.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Mes nesame bankieriai, bet mes gvarantuojame Tamstai sukdymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaikams padarome ant orderio naujus slutus nuo \$20.00 iki \$50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo \$25.00 iki \$60.00 ant orderio darytus slutus parduodame po \$5.00 ir brangiau. Naujas ir truputėlį dėvėtas kelnės nuo \$1.00 ir brangiau. Vaikų sluitai \$2.50 iki \$7.50. Skryniškos ir valyzai.

S. GORDON,

1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.
Storas atdaras kasdien ir vakarais iki 9 val. Subatomis est: atdaras iki 11 val. vakare. Nedėdieniais—iki 6 val. vakare.

TIKTAI \$2.50

NEPRALEISK ŠITOS NEGIRDĖTOS PROGOS.

KAM
LEIDI SLINKTI
SAVO PLAUKAMS!

Neturėsi daugiau kalbų, rėvy, krantinčių, pleiskanų, apimusių, žodžių—ligų, sty plaukų—ko turėtu me visuomet gėdintis, nes tas daro Tau neapsakomą nemalonumą—jeigu tik umai pradėsi vartoti mūsų su-taisytus plaukams vaistus "Dermafuga".

Geresnių plaukams \$30.00, groja visokių rekordus ir vaistų už "Dermafuga" nėra! atsielna tikta \$2.50. 2 rekordai ir "Dermafuga" padarys tą, kad Tu 300 adatų nemokamai. Prisisk vo plaukai bus tankūs, sveičūs ir mums viena dolerį krašatėnklaus, o skaistys! Oda Tavo galvoje bus ty-mes pasijusime mašino. Likusius už-ra, pleiskanos išnyks ant visados mokėsi, kaip gausi mašiną ir 33 ap-o plaukai niekad daugiau neslinks. žiūrėsi.

Busi patenkinti savo plaukais! Ne pavydėk kitų puikiems plaukams, nes pats gali turėti dar didesnius! Reikalaujant prisijusime Tau pačią suvis dykai išbandymui "sampilą".

Prisisk 10c stampomis persiuntine lėšų, gausi išbandymui dėžutę "Dermafugos" veltui, sykiu ir brošiūrą užvardytą: "Puikūs Plaukai".

ARGIL SPECIALTIES CO.
Dept. L
P. O. Box 37, Philadelphia, P.

REIKALAUJA DARBININKŲ:
25 šerdžių dirbėjų (core makers); taip pat merginų mokintis šerdis dirbti. Gera mokeskis, nuolatinis darbas, jokių klūčių.
Chicago Malleable Castings Co.
12000 So. Racine ave, West Pullman, Chicago, Ill.

Viešieji Telefonai

VARTOTOJŲ parankumui telefono bendrovė užlaiko viešas mokamas stotis visose miesto dalyse, iš kurių galima duoti vietos, ar tolimuosius šaukimus.

Jei tenka būti nežinomoje vietoje ir nori telefonuoti apsidairyti, ar nepamatysi žalio varpo ženklų. Kur tas ženklas yra, ten pat rasi mokamąją stotį.

Kiekvienas Bell Telefonas yra Tolimo Atstumo Telefonu

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Commercial Department
Official 100

